BC UNIBANK SA

Situaţiile financiare consolidate pentru anul încheiat la 31 decembrie 2013

Întocmite în conformitate cu Standardele Internaţionale de Raportare Financiară

Conţinut

Situaţia consoludată a poziţiei financiare	2
Situaţia consoludată a rezultatului global	3
Situaţia consoludată a modificărilor capitalului propriu	4
Situaţia consoludată a fluxurilor de trezorerie	5
Note explicative la rapoartele financiare consolidate	6-52

Grant Thornton Audit S.R.L

str. Grigore Ureche Nr. 69
MD-2005 Chişinău
Moldova

T + 373 22 86 05 71
F + 373 22 22 74 64
E office@md.gt.com
W www.grantthornton.md

Raportul auditorului independent către acţionarii BC Unibank S.A.

Am auditat situaţiile financiare anexate consolidate ale BC Unibank S.A. ("Banca") şi ale întreprinderii fiice, care cuprind situaţia consolidată a poziţiei financiare la data de 31 decembrie 2013, situaţia consolidată a rezultatului global, situaţia modificărilor capitalului propriu şi situaţia fluxurilor de trezorerie aferente anului încheiat la acea dată, şi un sumar al politicilor contabile semnificative şi alte informaţii explicative.

Responsabilitatea conducerii pentru situaţiile financiare consolidate

Conducerea este responsabilă pentru întocmirea şi prezentarea fidelă a acestor situaţii financiare consolidate în conformitate cu Standardele Internaţionale de Raportare Financiară, şi pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea situaţiilor financiare consolidate care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Responsabilitatea auditorului

Responsabilitatea noastră este de a exprima o opinie cu privire la aceste situaţii financiare consolidate pe baza auditului nostru. Am desfăşurat auditul în conformitate cu Standardele Internaţionale de Audit. Aceste standarde prevăd conformitatea cu cerinţele etice şi planificarea şi desfăşurarea auditului în vederea obţinerii asigurării rezonabile cu privire la măsura în care situaţiile financiare consolidate sunt lipsite de denaturări semnificative.

Un audit implică desfăşurarea de proceduri în vederea obţinerii de probe de audit cu privire la valorile şi prezentările din situaţiile financiare consolidate. Procedurile selectate depind de raţionamentul auditorului, inclusiv de evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă a situaţiilor financiare consolidate, cauzată fie de fraudă, fie de eroare. În efectuarea acelor evaluări ale riscului, auditorul ia în considerare controlul intern relevant pentru întocmirea de către entitate şi prezentarea fidelă a situaţiilor financiare consolidate în vederea conceperii de proceduri de audit care să fie adecvate circumstanţelor, dar nu cu scopul exprimării unei opinii cu privire la eficienţa controlului intern al entităţii. Un audit include, de asemenea, evaluarea gradului de adecvare a politicilor contabile şi a caracterului rezonabil al estimărilor contabile efectuate de către conducere, precum şi evaluarea prezentării generale a situaţiilor financiare consolidate.

Credem că probele de audit pe care le-am obţinut sunt suficiente şi adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră de audit cu rezerve.

Grant Thornton

Continuare

Baza pentru opinia cu rezerve

În conformitate cu Standardul Internaţional de Contabilitate 24 „Prezentarea informaţiilor privind părţile afiliate" Banca trebuie să prezinte natura relaţiei dintre părţile afiliate, precum şi informaţiile cu privire la tranzacţiile şi soldurile cu părţile afiliate Băncii. Nu am putut să obţinem probe de audit suficiente şi adecvate cu privire la caracterul complet a informaţiei privind soldurile şi tranzacţiile cu părţile afiliate Băncii dezvăluite în Nota 30.

La 31 decembrie 2013 conducerea Băncii a estimat valoarea reducerilor pentru pierderi din deprecierea creditelor analizate colectiv în suma totală de 6,581 mii lei. Aceste reduceri au fost estimate în baza următorilor indicatori: Probabilitatea de nerambursare şi Pierderea datorată nerambursării. Pierderea datorată nerambursării este bazată pe valorile aşteptate a fluxurilor de numerar generate din vânzarea activelor gajate. Nu am putut să obţinem probe de audit suficiente cu privire la valorile estimate a activelor gajate. În consecinţă, nu am putut determina dacă sunt necesare ajustări adiţionale privind valoarea reducerilor pentru pierderi din deprecierea creditelor.

Investiţia Băncii în societatea Rural-Terra S.R.L, o întreprinde fiică achiziţionată pe parcursul anului şi consolidată, este înregistrată la valoarea justă determinată de un evaluator independent. Valoarea consideraţiei plătite a fost de 21,084 mii lei, valoarea justă a activelor nete identificabile a fost estimată a fi de 35,343 mii lei, din care suma de 35,435 mii lei a fost recunoscută ca imobilizări necorporale. Fondul comercial negativ, înregistrat de Bancă ca venit în conformitate cu Standardul Internaţional de Raportare Financiară 3 "Combinări de întreprinderi", a constituit 14,259 mii lei. Nu am putut să obţinem probe de audit suficiente şi adecvate cu privire la valoarea justă a activelor nete identificabile ale Rural-Terra S.R.L. În consecinţă, nu am putut să stabilim dacă sunt necesare ajustări ale fondului comercial negativ recunoscut de Bancă ca venit, ale imobilizărilor necorporale şi cheltuielilor de amortizare aferente.

Opinie cu rezerve

În opinia noastră, cu excepţia efectelor posibile ale aspectelor descrise în paragraful Bazei pentru opinia cu rezerve, situaţiile financiare consolidate prezintă fidel, din toate punctele de vedere semnificative poziţia financiară a Băncii şi a întreprinderii fiice la data de 31 decembrie 2013, şi performanţa sa financiară şi fluxurile sale de trezorerie aferente anului încheiat la acea dată, în conformitate cu Standardele Internaţionale de Raportare Financiară.

Alte aspecte

Acest raport este adresat exclusiv acţionarilor Băncii în ansamblu. Auditul nostru a fost efectuat pentru a putea raporta acţionarilor Băncii acele aspecte pe care trebuie să le raportăm într-un raport de audit financiar, şi nu în alte scopuri. În măsura permisă de lege, nu acceptăm şi nu ne asumăm responsabilitatea decât faţă de Bancă şi de acţionarii acesteia, în ansamblu, pentru auditul nostru, pentru acest raport sau pentru opinia formată.

15 aprilie 2014

Grant Thornton Audit S.R.L.
Chişinău, Republica Moldova

Emilia Popa
(Auditor Licenţiat)

BC Unibank SA
Situaţia consolidată a poziţiei financiare
La 31 decembrie 2013

(în '000 MDL)	Note	2013	2012
Active			
Numerar şi echivalente de numerar	7	3,797,701	1,254,401
Credite si avansuri clienţilor	8	3,297,682	639,976
Investiţii păstrate până la scadenţă	9	37,873	33,558
Investiţii disponibile pentru vânzare	9	39,154	320
Imobilizări corporale	10	26,473	20,892
Imobilizări necorporale	11	29,029	2,035
Active luate în posesie	12	-	12,957
Impozit pe profit plătit în avans		4,200	4,200
Alte active	13	12,696	30,853
Total active		**7,244,808**	**1,999,192**
Datorii			
Depozite de la bănci	14	4,718,571	247,420
Împrumuturi de la bănci şi instituţii financiare	15	470,083	364,408
Depozite de la clienţi	16	1,573,477	1,040,588
Alte datorii	17	15,613	6,327
Datorii privind impozitul amânat		8,895	5,643
Total datorii		**6,786,639**	**1,664,386**
Capital propriu			
Capital acţionar	20	282,000	182,000
Capital de rezervă	21	18,658	18,658
Rezerve generale pentru riscuri bancare	21	83,252	67,476
Profit nerepartizat		75,546	66,672
Rezerve din revaluare		(1,287)	-
Total capital propriu		**458,169**	**334,806**
Total datorii şi capital propriu		**7,244,808**	**1,999,192**

Notele anexate sunt parte integră ale acestor situaţii financiare consolidate.

Situaţiile financiare consolidate au fost autorizate pentru emitere la 15 aprilie 2014 de către Conducerea Băncii reprezentată de:

D. Ţugulschi
Preşedinte

E. Kotik
Contabil Şef

BC Unibank SA
Situaţia consolidată a rezultatului global
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2013

(în '000 MDL)	Note	2013	2012
Venit din dobânzi		291,686	105,436
Cheltuieli privind dobânzile		(223,509)	(60,233)
Venituri din dobânzi, net	22	**68,177**	**45,203**
Venituri din comisioane		22,226	18,816
Cheltuieli privind comisioanele		(1,767)	(987)
Venituri din comisioane, net	23	**20,459**	**17,829**
Câştiguri din diferenţe de curs	24	25,935	16,468
Alte venituri operaţionale	25	10,366	3,758
		36,301	**20,226**
Rezultat din operaţiuni bancare		**124,937**	**83,258**
Pierderi privind deprecierea activelor	26	(4,995)	(3,515)
Cheltuieli privind personalul	27	(46,878)	(29,207)
Cheltuieli administrative şi alte cheltuieli	28	(42,369)	(24,434)
Profit înainte de impozitare		**30,695**	**26,102**
Impozitul pe profit	19	(6,044)	(3,830)
Profit net		**24,651**	**22,272**
Alte elemente ale rezultatului global		**(1,287)**	-
Rezultat global al anului		**23,364**	**22,272**
Rezultat pe acţiune (MDL)	29	16.57	24.47

Notele anexate sunt parte integră ale acestor situaţii financiare consolidate.

Situaţiile financiare consolidate au fost autorizate pentru emitere la 15 aprilie 2014 de către Conducerea Băncii reprezentată de:

D. Ţugulschi
Preşedinte

E. Kotik
Contabil Şef

BC Unibank SA
Situaţia consolidată a modificărilor capitalului propriu
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2013

(în '000 MDL)	Capital acţionar	Rezerve stabilite de statut	Rezerve generale pentru riscuri bancare	Profit nedistribuit	Rezerva privind investiţiile disponibile în vederea vânzării	Total
Sold la 1 ianuarie 2013	182,000	18,658	67,476	66,672	-	334,806
Acţiuni emise	100,000	-	-	-	-	100,000
Alocarea la rezerve	-	-	15,777	(15,777)	-	-
Tranzacţii cu acţionarii	100,000	-	15,777	(15,777)		100,000
Profit net	-	-	-	24,651	-	24,651
Alte descreşteri ale capitalului propriu		-	-	-	(1,287)	(1,287)
Total rezultat global al anului		-	-	24,651	(1,287)	23,364
Sold la 31 decembrie 2013	**282,000**	**18,658**	**83,253**	**75,546**	**(1,287)**	**458,170**
Sold la 1 ianuarie 2012	122,000	18,658	-	111,876	-	252,534
Acţiuni emise	60,000	-	-	-	-	60,000
Alocarea la rezerve	-	-	67,476	(67,476)	-	-
Tranzacţii cu acţionarii	60,000	-	67,476	(67,476)	-	60,000
Profit net	-	-	-	22,272	-	22,272
Sold la 31 decembrie 2012	**182,000**	**18,658**	**67,476**	**66,672**	**-**	**334,806**

La 31 decembrie 2013 şi 31 decembrie 2012 toate acţiunile emise au fost achitate în întregime.
Notele anexate sunt parte integră ale acestor situaţii financiare consolidate.

BC Unibank SA
Situaţia consolidată privind fluxul de trezorerie
Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2013

(în '000 MDL)	Note	2013	2012
Activitatea operaţională			
Dobânzi şi comisioane încasate		286,709	121,215
Dobânzi şi comisioane plătite		(217,300)	(59,647)
Alte încasări		40,025	40,428
Plăţi angajaţilor		(38,980)	(27,544)
Plăţi privind cheltuielile generale şi administrative		(11,818)	(40,477)
Încasări înainte de modificările în active şi datorii		**58,636**	**33,975**
(Majorarea) / diminuare activelor			
Credite acordate clienţilor		(2,656,872)	(265,642)
Valori mobiliare		(4,408)	(1,017)
Alte active		(2,706)	(12,181)
		(2,663,986)	**(278,840)**
(Majorarea) / diminuare datoriilor			
Depozite de la clienţi		534,326	698,884
Depozite şi împrumuturi de la bănci		4,463,456	457,535
Alte datorii curente		(1,379)	1,965
Flux de trezorerie din activitatea operaţională		**2,391,053**	**913,519**
Activitatea investiţională			
Creşterea / (descreşterea) creditelor acordate clienţilor		(8,452)	2,895
Plăţi pentru procurarea imobilizărilor corporale		193	(2,305)
Plăţi pentru procurarea imobilizărilor necorporale		(40,121)	(1,727)
Dobânzi primite		(6,539)	3,119
Flux de trezorerie din activitatea de investiţii		**(54,919)**	**1,982**
Flux de trezorerie din activităţi financiare			
Emisiune de acţiuni		100,000	60,000
Încasări aferente creditelor şi împrumuturilor		2,482,711	669,481
Plăţi aferente creditelor şi împrumuturilor		(2,380,569)	(586,175)
Flux de trezorerie net din activităţi financiare		**202,142**	**143,306**
Efectul modificării ratei de schimb valutar		5,024	302
Total flux de trezorerie net		**2,543,300**	**1,059,109**
Numerar şi echivalente de numerar la începutul perioadei		1,254,401	195,292
Numerar şi echivalente de numerar la sfârşitul perioadei	7	**3,797,701**	**1,254,401**

Notele anexate sunt parte integră ale acestor situaţii financiare consolidate.

1 Entitatea raportoare

Societate pe acţiuni BC UNIBANK S.A. (în continuare 'Banca') a fost fondată la 19 ianuarie 1993 în Republica Moldova. În 2002, 100% din acţiunile Băncii au fost vândute către banca Petrocomerţ (Rusia). În 2007 proprietatea asupra Băncii a fost transferată către VIENNA CAPITAL PARTNERS UNTERNEHMENSBERATUNGS AG (Austria). În 2012 toate acţiunile au fost vândute în pachete mai mici de 5% unui număr de companii şi persoane fizice. La 31 decembrie 2013, Banca nu a avut o persoană sau un grup de persoane care ar deţine controlul Băncii.

La 31 decembrie 2013 Banca deţinea o întreprindere fiică (împreună denumite "Grupul"): Rural-Terra SRL, în care Banca deţine 100% din capitalul social. Banca este compania mamă a grupului.

Acţiunile Băncii sunt listate la Bursa de Valori a Moldovei începând cu 18 mai 2012. La 31 decembrie 2013, Banca oferă toate serviciile licenţiate de Banca Naţională a Moldovei, cu excepţia activităţilor de trust, şi posedă licenţa AMMII 004464 emisă la 3 iulie 2008.

Adresa juridică a Băncii este: Republica Moldova, mun.Chişinău, str. Bănulescu-Bodoni, nr. 45.

La 31 decembrie 2013, Banca a avut 5 filiale în Republica Moldova, situate în Chişinău, Comrat, Hânceşti, Bălţi şi Ceadâr Lunga (31 decembrie 2012: cinci filiale).

2 Bazele prezentării

a) Declaraţie de conformitate

Situaţiile financiare au fost pregătite în conformitate cu Standardele Internaţionale de Raportare Financiară (SIRF), emise de Consiliul Internaţional al Standardelor Contabile (CISC).

b) Bazele măsurării

Situaţiile financiare sunt pregătite în baza costului istoric amortizat, cu excepţia:

- Activelor financiare disponibile pentru vânzare evaluate la valoarea justă, cu excepţia instrumentelor a căror valoare justă nu poate fi determinată;
- Active luate în posesie, care sunt evaluate la valoarea mai mică dintre cost şi valoarea justă minus cheltuielile de vânzare.

c) Moneda funcţională şi de prezentare

Situaţiile financiare sunt întocmite în lei moldoveneşti ("MDL"), care este moneda funcţională şi moneda ţării în care operează Grupul. Toată informaţie financiară prezentată în MDL a fost rotungită până la cea mai apropiată mie, cu excepţia cazurilor în care este indicat altfel.

d) Baza de consolidare

Situaţiile financiare consolidate cuprind situaţiile financiare ale Băncii la data de şi pentru anul încheiat la 31 decembrie a fiecărui an. Situaţiile financiare ale companiei fiice au fost întocmite pentru aceeaşi perioadă de raportare, utilizând politici contabile consecvente.
Toate soldurile şi tranzacţiile între companii, veniturile şi cheltuielile, precum şi profiturile sau pierderile rezultate din tranzacţiile intra-grup, sunt eliminate în întregime.
Companiile fiice sunt consolidate din data când controlul este transferat Băncii. Controlul este obţinut atunci când Banca are puterea de a guverna politicile financiare şi operaţionale ale unei entităţi, în aşa fel încât să obţină beneficii din activitatea acesteia. Rezultatele companiilor fiice achiziţionate sau vândute pe parcursul anului sunt incluse în raportul consolidat privind rezultatele financiare de la data achiziţiei sau până la data vânzării, după caz.

Interesele care nu controlează reprezintă parte din profit sau pierdere şi din activele nete nedeţinute, direct sau indirect de către Banca şi sunt prezentate separat în raportul privind rezultatele financiare şi în cadrul capitalului propriu în bilanţul contabil consolidat, separat de capitalul acţionarilor societăţii mame.
Achiziţia intereselor care nu controlează este contabilizată utilizând metoda extinderii de la societatea mamă prin care diferenţa dintre consideraţia şi valoarea justă a porţiunii de active nete achiziţionate este recunoscută ca goodwill. Orice valoare a costului de achiziţie sub valoarea justă a activelor nete identificabile achiziţionate (ex. discont la achiziţie) este recunoscută direct în raportul privind rezultatele financiare în anul achiziţiei.

2 Bazele prezentării (continuare)

e) Combinări de întreprinderi

Grupul aplică metoda achiziției la contabilizarea combinării de întreprinderi. Considerația transferată de către Grup pentru a obține controlul asupra companiei fiice este calculată ca suma valorii juste a activelor transferate, la data achiziției, datoriile calculate și capitalurile proprii emise de Grup, ce includ valoarea justă a oricăror active sau datorii aferente unui angajament de contraprestație contingentă.
Costurile de achiziție sunt înregistrate la cheltuieli în momentul apariției.
Grupul recunoaște activele identificabile și datoriile asumate în cadrul combinării de întreprinderi necătând la faptul dacă acestea au fost anterior recunoscute în situațiile financiare ale entității dobândite înainte de achiziție. Activele achiziționate și datoriiloe asumate sunt, în general, recunoscute ța valoare justă din momentul achiziției.
Fondul comercial este stabilit în rezultatul unei recunoașteri separate a activelor nemateriale identificabile. Este calculat ca diferța dintre: a) valoarea justă a considerației transferate, b) valoarea recunoscută a intereselor minoritare în entitățile dobândite și c) valoarea justă, la data achiziției, a capitalurilor proprii a entităților dobândite supra valoarea justă a activelor nete la data achiziției. În cazul în care valoarea justă a activelor nete identificabile depășește suma calculată mai sus, diferența este recunoscută imediat în contul de profit și pierdere.

f) Utilizarea estimărilor și a presupunerilor

Întocmirea rapoartelor financiare în conformitate cu SIRF necesită utilizarea de către management a estimărilor și presupunerilor care afectează aplicarea politicilor și a sumelor raportate de active și pasive, venituri și cheltuieli. Estimările și presupunerile sunt bazate pe experiența istorică și alți factori care se presupun rezonabili în circumstanțele existente, în baza cărora se formează raționamentul despre valoarea contabilă a activelor și pasivelor, dacă aceasta nu este aparentă din alte surse. Rezultatele actuale ar putea fi diferite de aceste estimări.

Estimările și presupunerile sunt revizuite în mod continuu. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimările sunt revizuite, dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada revizuirii și a perioadelor viitoare, dacă revizuirea afectează atât perioada curentă, cât și perioadele viitoare.

Raționamentele efectuate de management în aplicarea standardelor SIRF ce au un impact semnificativ asupra situațiilor financiare, și estimările care au un risc semnificativ de ajustare materială în anul următor sunt discutate în Nota 4 și Nota 5.

g) Modificări ale politicilor contabile

Politicile contabile sunt consistente cu cele ale anului trecut de raportare. Grupul a adoptat noile standarde și intrepretări ce au intrat în vigoare începând cu 1 ianuarie 2013. Aceste modificări nu au avut un efect semnificativ asupra poziției financiare sau asupra rezultatului global al Grupului.

3 Politici contabile semnificative

Politicile contabile adoptate şi aplicate de către Grup aşa cum sunt prezentate mai jos, au fost aplicate consistent în toate perioadele prezentate în aceste situaţii financiare.

a) Conversia valutei străine

Tranzacţiile în valută străină sunt convertite la cursul de schimb aplicabil în ziua tranzacţiei. Activele monetare şi datoriile exprimate în valute străine la data raportării sunt convertite în moneda funcţională la cursul de schimb de la acea dată. Câştigul sau pierderea din diferenţa de curs pentru elementele monetare este diferenţa dintre costul amortizat în moneda funcţională la începutul perioadei, ajustate pentru rata dobânzii efective şi plăţile efectuate pe parcursul perioadei, şi costul amortizat în valută convertit la cursul de schimb la sfârşitul perioadei.

Activele şi pasivele nemonetare exprimate în valute străine ce sunt măsurate la valoare justă sunt convertite în moneda funcţională la cursul de schimb din data la care a fost determinată valoarea justă. Diferenţele de curs valutar ce apar la convertire sunt recunoscute în raportul de profit sau pierdere, cu excepţia diferenţelor ce apar la convertirea activelor financiare deţinute în vederea vânzării, care se includ în rezerva de valoare justă în capital.

Cursul de schimb valutar oficial la sfârşitul anului este prezentat în tabelul de mai jos:

	31 decembrie 2013	31 decembrie 2012
(în MDL pentru o unitate a valutei)		
Dolar SUA	13.0570	12.0634
Rublă rusească	0.3986	0.3957
Euro	17.9697	15.9967

b) Active şi datorii financiare

(i) Recunoaşterea

Grupul recunoaşte iniţial împrumuturile şi avansurile, depozitele, instrumentele de datorii emise şi datoriile subordonate în ziua în care acestea au fost iniţiate. Restul activelor şi datoriilor financiare (inclusiv activele şi datoriile desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere) sunt iniţial recunoscute în ziua tranzacţiei, atunci când Grupul devine o parte a prevederilor contractuale ale instrumentului. Un activ financiar sau datorie financiară sunt măsurate iniţial la valoarea justă plus, pentru un element ce nu e la valoarea justă prin profit sau pierdere, costurile tranzacţionale ce sunt direct atribuibile la procurarea sau emiterea lor.

(ii) Clasificarea

Grupul clasifică activele şi datoriile financiare în următoarele categorii:

Active sau datorii financiare prin profit sau pierdere. Această categorie are două sub-categorii: active sau datorii financiare disponibile în vederea vânzării, şi cele desemnate la valoarea justă prin profit şi pierdere la iniţiere. Un instrument financiar este clasificat în această categorie dacă este procurat în special cu scopul de încasare a profitului pe termen scurt sau dacă este desemnat în această categorie de către management. Elementele financiare la valoarea justă prin profit şi pierdere includ instrumente de capital propriu şi instrumente derivate deţinute de Grup pentru managementul riscului.

Credite şi creanţe reprezintă active financiare non-derivate, cu achitări fixe sau determinabile şi care nu sunt cotate pe o piaţa activă în afară de acelea pe care entitatea intenţionează să le vândă imediat sau într-un termen scurt, care sunt clasificate ca păstrate pentru comercializare, şi acelea pe care entitatea iniţial le desemnează la valoare justă reflectate prin contul de profit şi pierdere; acelea pe care entitatea iniţial le desemnează ca disponibile spre vânzare; sau pentru care există posibilitatea ca posesorul să nu-şi poată recupera o parte substanţială a investiţiilor sale, din cauze altele decât deteriorarea creditului. Credite şi creanţe includ credite şi avansuri băncilor şi clienţilor.

Investiţiile păstrate până la scadenţă sunt active financiare non-derivate cu achitări fixe sau determinabile şi cu scadenţe fixe, pentru care Conducerea Grupului are intenţia pozitivă şi abilitatea de a le păstra până la scadenţă, şi care nu sunt desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere. Investiţiile păstrate până la scadenţă includ instrumente de datorie emise de Ministerul de Finanţe şi de Banca Naţională a Moldovei.

3 Politici contabile semnificative (continuare)

b) Active şi datorii financiare (continuare)

Active financiare disponibile pentru vânzare sunt cele care sunt desemnate ca disponibile pentru vânzare sau nu sunt clasificate ca credite sau avansuri, investiţii păstrate până la scadenţă sau active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere. Activele financiare disponibile pentru vânzare includ investiţii în instrumente de capitaluri proprii şi alte active financiare ce nu sunt la valoarea justă prin profit sau pierdere sau păstrate până la scadenţă.

(iii) Derecunoaşterea

Grupul derecunoaşte un activ financiar la stingerea dreptului de a încasa mijloace băneşti de pe urma activului, sau ea transferă dreptul de a încasa mijloace băneşti de pe urma activului în o tranzacţie în care riscurile şi beneficiile ce rezultă din posesia activului financiar sunt transferate. Orice participare în activul financiar transferat care e creată sau reţinută de Grup este recunoscută ca un activ sau datorie separată.

La derecunoaşterea unui activ financiar, diferenţa dintre valoarea contabilă a activului (sau valoarea contabilă alocată porţiunii transferate a activului), şi suma (i) contravalorii primite (inclusiv orice activ primit minus orice datorie asumată) şi (ii) orice câştiguri sau pierderi cumulative care au fost recunoscute în alte elemente ale rezultatului global sunt recunoscute în profit sau pierdere.

Datoria financiară este derecunoscută în cazul când obligaţia aferentă datoriei se stinge, expiră sau este achitată.

Grupul efectuează tranzacţii prin intermediul cărora ea transferă activele recunoscute în situaţia poziţiei financiare, dar reţine fie toate riscurile şi beneficiile activelor transferate, sau o porţiune a lor. Dacă toate sau în mod substanţial toate riscurilor sunt reţinute, atunci activele transferate nu sunt derecunoscute din situaţia poziţiei financiare. Transferul activelor cu menţinerea tuturor riscurilor sau menţinerea în mod substanţial a tuturor riscurilor şi beneficiilor include, spre exemplu, tranzacţiile de împrumut şi răscumpărare.

Drepturile şi obligaţiile păstrate în transfer sunt recunoscute separat ca active sau datorii. În cazul transferurilor în care controlul asupra activelor este păstrat, Grupul continuă să recunoască activul în măsura în care ea continuă implicarea, determinat de gradul în care ea este expusă la schimbările în valoarea activelor transferate

Grupul de asemenea derecunoaşte active în momentul în care estimează că acestea nu mai pot fi colectate (Nota 4).

(iv) Compensarea

Activele şi obligaţiile financiare sunt compensate şi sunt prezentate la valoarea netă în situaţia poziţiei financiare, atunci şi doar atunci, când Grupul are un drept legal de a compensa valorile înregistrate şi există intenţia de a le deconta în bază netă, sau de a realiza activul şi achita obligaţia simultan.

Profitul şi pierderea sunt prezentate la valoarea netă doar atunci când standardele contabile permit aceasta, sau pentru profitul şi pierderea rezultate din tranzacţii similare ale Grupului, aşa cum este activitatea de vânzare a Grupului.

(v) Evaluarea la cost amortizat

Costul amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare este valoarea la care activul financiar sau datoria financiară este evaluat(ă) la recunoaşterea iniţială minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată utilizând metoda dobânzii efective pentru fiecare diferenţă dintre valoarea iniţială şi valoarea la scadenţă, şi minus orice reducere (directă sau prin utilizarea unui cont de provizion) pentru depreciere sau imposibilitatea de recuperare.

3 Politici contabile semnificative (continuare)

b) Active şi datorii financiare (continuare)

(vi) Evaluarea la valoarea justă

Valoarea justă este valoarea pentru care ar putea fi tranzacţionat un activ sau decontată o datorie, între părţi interesate şi în cunoştinţă de cauză, în cadrul unei tranzacţii desfăşurate în condiţii obiective. Atunci când este posibil Grupul măsoară valoarea justă a unui instrument utilizând preţurile cotate pe o piaţă activă pentru acel instrument.

Dacă piaţa pentru un instrument financiar nu este activă, Grupul determină valoarea justă utilizând o tehnică de evaluare. Tehnicile de evaluare includ utilizarea informaţiilor din tranzacţii recente desfăşurate în condiţii obiective de piaţă, între părţi interesate şi în cunoştinţă de cauză, dacă acestea sunt disponibile, cu privire la valoarea justă actuală a unui alt instrument care este foarte similar, la analiza fluxurilor de trezorerie actualizate şi la modelele de evaluare a opţiunilor. Tehnica de evaluare aleasă utilizează la maximum intrările de date de pe piaţă şi se bazează cât mai puţin posibil pe intrările de date specifice Grupului. Ea încorporează toţi factorii pe care participanţii de pe piaţă i-ar lua în considerare la stabilirea preţului şi este conformă cu metodologiile economice acceptate pentru stabilirea preţului instrumentelor financiare. Grupul ajustează tehnicile de evaluare şi testează validitatea lor utilizând preţuri din tranzacţii actuale observabile pe piaţă pentru acelaşi instrument sau pe baza oricăror informaţii de piaţă care sunt disponibile şi observabile.

Cea mai bună dovadă a valorii juste a unui instrument financiar la recunoaşterea iniţială este preţul tranzacţiei, adică valoarea justă a contravalorii primite sau plătite, cu excepţia cazului în care valoarea justă a acelui instrument este evidenţiată prin compararea cu alte tranzacţii curente observabile pe piaţă pentru acelaşi instrument (adică fără modificarea sa) sau pe baza unei tehnici de evaluare ale cărei variabile includ doar informaţii de pe pieţele observabile.
Atunci când preţul tranzacţiei oferă cea mai bună evidenţă a valorii juste la recunoaşterea iniţială, instrumentul financiar este măsurat iniţial la preţul tranzacţiei, iar orice diferenţă între acest preţ şi valoarea obţinută iniţial pe baza unui model de evaluare este recunoscută ulterior în profit şi pierdere conform unei baze potrivite pe durata instrumentului, dar nu mai târziu decât când evaluarea este susţinută în întregime de datele observabile ale pieţei, sau tranzacţia este finisată.

Preţul de piaţă cotat corespunzător pentru un activ deţinut sau o datorie care va fi emisă este de obicei preţul de ofertă şi, pentru un activ care urmează a fi dobândit sau pentru o datorie deţinută, este preţul cerut. Atunci când Grupul are active şi datorii care au riscuri de piaţă care se compensează, ea poate utiliza preţurile medii de pe piaţă ca bază pentru stabilirea valorilor juste pentru poziţiile de risc care se compensează şi poate aplica preţul de ofertă sau pe cel cerut poziţiei nete deschise, după cum este cazul. Valorile juste reflectă riscul de credit a unui instrument şi includ ajustări în dependenţă de riscul de credit al Grupului şi de contrapartidă când este necesar. Estimările de valoare justă obţinute din modele sunt ajustate pentru alţi factori, aşa cum sunt riscul de lichiditate sau incertitudini de model, în măsura în care Grupul crede că un participant al pieţei ar lua în considerare la determinarea preţului tranzacţiei.

(vii) Identificarea şi măsurarea deprecierii

Active contabilizate la cost amortizat

La fiecare dată de raportare Grupul evaluează dacă există evidenţă obiectivă că activele financiare care nu sunt contabilizate la valoarea justă prin contul de profit şi pierdere sunt depreciate. Activele financiare sunt depreciate dacă există evidenţă obiectivă că a avut loc un eveniment care cauzează pierderi după recunoaşterea iniţială a activului, şi acest eveniment are un impact asupra fluxurilor de trezorerie viitoare ale activului ce pot fi determinate fiabil.

Grupul consideră dovezi de depreciere atât la nivelul activelor specifice, cât şi la nivel colectiv. Toate activele financiare ce sunt semnificative individual, sunt evaluate pentru depreciere specifică. Toate activele semnificative ce nu sunt depreciate individual, sunt evaluate colectiv pentru orice depreciere care a fost suportată dar nu a fost identificată. Activele ce nu sunt semnificative individual sunt evaluate colectiv pentru depreciere prin gruparea activelor financiare (ce se contabilizează la costul amortizat) cu caracteristici de risc similare.
Evidenţă obiectivă că activele financiare sunt depreciate includ neîndeplinirea obligaţiilor de către un debitor, restructurarea unui credit de către Grup în condiţii pe care Grupul nu le-ar considera în alte circumstanţe, indicii că un debitor va deveni falimentar, sau alte date ce se referă la un grup de active, aşa cum sunt schimbări adverse în statutul de plată a debitorilor.

3 Politici contabile semnificative (continuare)

b) Active şi datorii financiare (continuare)

Credite şi avansuri clienţilor

Grupul a inclus informaţii pe baza metodologiilor proprii despre dovezile obiective că un activ financiar sau un grup de active este depreciat. Acestea includ informaţii care pot fi observate, care intră în atenţia deţinătorului activului, despre următoarele evenimente care ocazionează pierderi:

1) dificultatea financiară semnificativă a emitentului sau a debitorului;
2) o încălcare a contractului, de exemplu, neîndeplinirea obligaţiei de plată a dobânzii sau principalului;
3) creditorul, din motive economice sau juridice legate de dificultăţile financiare în care se află debitorul, îi acordă debitorului o concesie pe care altminteri creditorul nu ar lua-o în considerare;
4) devine probabil că debitorul va intra în faliment sau în altă formă de reorganizare financiară;
5) informaţiile disponibile indică că există condiţii economice sau sociale care influenţează advers industria în care operează debitorul şi care afectează debitorii în cauză;
6) informaţii observabile care indică că există o diminuare a fluxurilor de numerar estimate dintr-un grup de active financiare, deşi această diminuare nu poate fi asociată cu debitori individuali, şi anume:
   (a) modificări nefavorabile ale plăţilor debitorilor din grup sau
   (b) condiţii economice locale sau naţionale care ar putea fi corelate cu înrăutăţirea calităţii activelor.

(vii) Identificarea şi măsurarea deprecierii (continuare)

Grupul determină în primul rând dacă există evidenţă obiectivă despre deprecierea individuală pentru activele financiare care sunt semnificative individual, şi individual sau colectiv pentru activele financiare ce nu sunt semnificative individual. Dacă Grupul determină că nu există evidenţă obiectivă a deprecierii pentru un activ financiar evaluat individual, indiferent dacă e semnificativ sau nu, Grupul include activul în un grup de active cu caracteristici de risc similare şi evaluează deprecierea colectivă a acestora. Activele ce sunt evaluate individual pentru depreciere şi pentru care este, sau continuă să fie recunoscută o pierdere din depreciere, nu sunt incluse în evaluarea colectivă a deprecierii. Calculul valorii curente a fluxurilor de trezorerie viitoare a unui credit depus ca garanţie reflectă fluxurile de trezorerie care ar putea rezulta dintr-o lichidare minus costurile obţinerii şi vânzării garanţiei reale, indiferent dacă lichidarea este sau nu probabilă.

Pentru evaluarea colectivă a deprecierii, creditele către clienţi sunt grupate pe baza caracteristicilor de risc similare, care indică abilitatea debitorului de a plăti toate sumele datorate conform condiţiilor contractuale (de exemplu pe baza procesului de evaluare a Grupului sau procesului intern de notare, care ia în considerare tipul activului, ramura, locaţia geografică, tipul garanţiei reale, statutul de restant şi alţi factori relevanţi).

Managementul consideră că caracteristicile alese sunt relevante pentru estimarea viitoarelor fluxuri de trezorerie pentru grupuri de astfel de active, constituind un indiciu asupra capacităţii debitorului de a plăti toate valorile datorate conform condiţiilor contractuale ale activelor care sunt evaluate.

Viitoarele fluxuri de trezorerie dintr-un grup de active financiare care sunt evaluate colectiv pentru depreciere sunt estimate pe baza experienţei pierderilor istorice pentru active cu caracteristici de risc de credit care sunt similare cu cele ale activelor din grup.

Experienţa pierderilor istorice este ajustată pe baza informaţiilor actuale observabile pentru a reflecta efectele condiţiilor actuale care nu au afectat perioada pe care se bazează experienţa pierderilor.

Din cauza limitărilor inerente legate de experienţa istorică la obţinerea informaţiilor locale pentru creditele depreciate individual, informaţia despre pierderile suportate, complexitatea metodologiilor aplicate şi incertitudinile semnificative pe pieţele internaţionale şi locale privind mediul operaţional al debitorilor, evaluarea activelor menţionată în Nota 31, estimarea deprecierii creditelor descrisă mai sus ar putea fi revizuită semnificativ după data acestor rapoarte financiare.

Grupul revizuieşte cu regularitate metodologia şi ipotezele utilizate pentru estimarea fluxurilor de trezorerie viitoare pentru a reduce orice diferenţe dintre estimările de pierderi şi experienţa de pierderi actuală.

3 Politici contabile semnificative (continuare)

b) Active şi datorii financiare (continuare)

(vii) Identificarea şi măsurarea deprecierii (continuare)

Active financiare disponibile pentru vânzare

Pentru activele financiare clasificate ca disponibile pentru vânzare, atunci când o diminuare a valorii juste a unui activ financiar disponibil pentru vânzare a fost recunoscută direct în alte elemente ale rezultatului global şi există evidenţă obiectivă că activul este depreciat, pierderea cumulativă care a fost recunoscută direct la capitaluri proprii trebuie îndepărtată din capitaluri proprii şi recunoscută în contul de profit şi pierderi, chiar dacă activul financiar nu a fost derecunoscut. Suma cumulativă a pierderilor care este îndepărtată din capitaluri proprii şi recunoscută în contul de profituri şi pierderi trebuie să fie egală cu diferenţa dintre costul de achiziţie (net de rambursarea de principal şi amortizări) şi a valorii juste curente, minus pierderea din depreciere recunoscută anterior în contul de profit şi pierdere.

Pierderile din depreciere recunoscute în profit şi pierdere pentru o investiţie în un instrument de capitaluri proprii clasificat ca disponibil pentru vânzare nu se inversată prin profit şi pierdere. Dacă în o perioadă ulterioară valoarea justă a instrumentului de datorie clasificat ca disponibil pentru vânzare creşte şi această creştere poate fi atribuită obiectiv unui eveniment ce are loc după recunoaşterea deprecierii în contul de profit şi pierdere, pierderea din depreciere trebuie inversată, iar suma ce a fost inversată recunoscută în profit şi pierdere.

Activele financiare contabilizate la cost

Dacă există evidenţă obiectivă că există pierdere din depreciere pentru un instrument de capitaluri proprii care nu are un preţ cotat pe piaţă şi nu este contabilizat la valoarea justă, fiindcă valoarea justă a lui nu poate fi evaluată fiabil, sau pentru un activ derivat care este legat de acest instrument şi trebuie decontat prin livrarea unui astfel de instrument, suma pierderii din depreciere este măsurată ca diferenţa între valoarea contabilă a activului financiar şi valoarea curentă a fluxurilor de trezorerie viitoare estimate, actualizate la rata rentabilităţii de piaţă pentru un activ financiar similar. Astfel de pierderi din depreciere nu se inversează.

c) Numerar şi echivalente de numerar

Numerarul şi echivalentele de numerar conţin balanţa numerarului disponibil şi a numerarului în tranzit, balanţe nerestricţionate deţinute la BNM, active financiare foarte lichide cu scadenţe iniţiale de mai puţin de trei luni, care sunt supuse unui risc nesemnificativ de modificare a valorii juste şi sunt utilizate de Grup la gestionarea angajamentelor de scurtă durată. Numerarul şi echivalentele de numerar sunt contabilizate la cost amortizat în situaţia poziţiei financiare.

d) Credite şi creanţe

Creditele şi creanţele reprezintă active financiare non-derivate, cu achitări fixe sau determinabile şi care nu sunt cotate pe o piaţa activă în afară de acelea pe care entitatea nu intenţionează să le vândă imediat sau într-un termen scurt.

Creditele şi creanţele sunt măsurate iniţial la valoarea justă plus costurile incrementale directe de tranzacţionare, iar ulterior sunt măsurate la costul lor amortizat prin metoda dobânzii efective, cu excepţia când Grupul decide de a contabiliza creditele şi avansurile la valoarea justă prin profit şi pierdere.

e) Plasamente în bănci

Plasamentele în bănci includ conturile Nostro şi plasamentele pe termen scurt cu băncile corespondente, minus deprecierea.

3 Politici contabile semnificative (continuare)

f) Valori mobiliare investiţionale

Valorile mobiliare investiţionale sunt măsurate iniţial la valoarea justă plus, în cazul valorilor investiţionale ce nu sunt la valoarea justă prin profit şi pierdere, costurile directe de tranzacţionare sunt contabilizate ulterior în dependenţă de clasificarea lor fie ca păstrate până la scadenţă, valoare justă prin contul de profit şi pierdere, sau disponibile pentru vânzare.

(i) Păstrate până la scadenţă

Investiţiile păstrate până la scadenţă sunt contabilizate la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective. Vânzarea sau reclasificarea unei porţiuni semnificative a investiţiilor păstrate până la scadenţă ce nu sunt aproape de scadenţa lor vor rezulta în reclasificarea tuturor investiţiilor păstrate până la scadenţă ca disponibile pentru vânzare, şi vor preveni ca Grupul să clasifice valori mobiliare investiţionale ca păstrate până la scadenţă în perioada curentă şi în următorii doi ani financiari.
Vânzările şi reclasificările în oricare dintre următoarele circumstanţe nu vor cauza reclasificarea:

- vânzările şi reclasificările care sunt aşa de aproape de scadenţă, încât schimbările în rata dobânzii de piaţă nu ar avea consecinţe semnificative asupra valorii juste a activelor financiare
- vânzările şi reclasificările efectuate după ce Grupul a colectat cea mai mare parte a principalului iniţial
- vânzările şi reclasificările atribuibile evenimentelor izolate ce nu se repetă care nu sunt sub controlul Grupului care nu au putut fi anticipate rezonabil.

(ii) Disponibile pentru vânzare

Valorile mobiliare aşa cu sunt investiţiile în instrumente de capitaluri proprii sunt clasificate ca disponibile pentru vânzare şi sunt contabilizate la valoarea lor de piaţă. Valorile mobiliare ce nu sunt cotate şi a căror valoare justă nu poate fi măsurată sunt contabilizate la cost. Restul investiţiilor disponibile pentru vânzare sunt contabilizate la valoarea justă.

Profitul din dobânzi este recunoscut în contul de profit şi pierdere utilizând metoda ratei efective a dobânzii. Pierderile şi câştigurile din cursul de schimb valutar pentru valorile mobiliare disponibile pentru vânzare sunt recunoscute în profit şi pierdere. Alte modificări în valoarea justă sunt recunoscute în alte elemente ale rezultatului global până în momentul în care investiţia este vândută sau depreciată, când câştigurile şi pierderile cumulative recunoscute anterior în alte elemente ale rezultatului global sunt reclasificate la profit şi pierdere ca o ajustare din reclasificare.

g) Depozite şi împrumuturi

Depozitele sunt măsurate iniţial la valoarea justă plus costurile directe de tranzacţionare, iar ulterior sunt măsurate la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective, cu excepţia când Grupul alege să reflecte datoriile la valoarea justă prin profit şi pierdere.

h) Imobilizări corporale

(i) Recunoaşterea şi măsurarea

Imobilizările corporale sunt înregistrate la costul istoric minus uzura acumulată şi pierderile din depreciere.

Cheltuielile de capital pentru imobilizările corporale în curs de execuţie sunt capitalizate şi amortizate odată ce activele sunt puse în funcţiune. Costul include cheltuielile care sunt direct atribuibile achiziţiei activului. Programele de calculator procurate care sunt integrate în echipament, sunt capitalizate ca parte a acestui echipament.

Atunci când părţile unui element a mijloacelor fixe au diferite durate de viaţă, ele sunt contabilizate ca elemente separate (componente majore) a mijloacelor fixe.

(ii) Costuri ulterioare

Grupul recunoaşte în valoarea contabilă a unui element de imobilizare corporală costul înlocuirii unei părţi a acestui element atunci când acest cost este suportat dacă este probabil că beneficiile economice viitoare încorporate în acest element vor beneficia Grupul şi costul elementului poate fi măsurat în mod fiabil. Toate celelalte costuri sunt recunoscute în contul de profit şi pierderi ca cheltuieli atunci când sunt suportate.

3 Politici contabile semnificative (continuare)

h) Imobilizări corporale (continuare)

iii) Uzura

Uzura este înregistrată în contul de profit şi pierdere conform metodei liniare de-a lungul duratei de viaţă utilă a fiecărei părţi a unui element de imobilizare corporală. Nu este calculată uzura pentru pământ. Duratele de viaţă utilă pentru perioadele curente şi comparative sunt următoarele:

- Clădiri: 25-50 ani
- Vehicule: 5-7 ani
- Echipament şi mobilier: 2-20 ani
- Îmbunătăţiri ale proprietăţilor în chirie: perioada contractului de chirie

Metodele de amortizare, duratele de viaţă utilă şi valorile reziduale sunt reevaluate şi ajustate fiecare an dacă e necesar.

i) Imobilizări necorporale

(i) Programe informatice

Programele informatice licenţiate sunt capitalizate pe baza costurilor suportate pentru a procura şi pune în utilizare aceste programe. Aceste costuri sunt amortizate pe durata utilă de viaţă a activului (de obicei 2.5 – 3 ani). Amortizarea este recunoscută în profit şi pierdere prin metoda liniară de-a lungul duratei de viaţă utilă..

Costurile asociate cu crearea şi menţinerea programelor informatice sunt recunoscute ca cheltuieli atunci când sunt suportate. Costurile asociate în mod direct cu producerea programelor informatice unice şi identificabile supravegheate de Grup, şi care probabil că vor genera beneficii economice depăşind costurile în mai puţin de un an, sunt valorificate ca imobilizări necorporale. Costurile directe includ costurile salariale legate de elaborare a programelor şi o porţiune adecvată de cheltuieli relevante de întreţinere.

(ii) Licenţe

Licenţele sunt capitalizate pe baza costurilor suportate pentru procurarea lor. Aceste costuri sunt amortizate pe durata perioadei licenţei respective.

(iii) Cheltuieli ulterioare

Cheltuielile ulterioare la imobilizările necorporale capitalizate sunt capitalizate doar atunci când ele majorează beneficiile economice viitoare încorporate în activul specific la care se referă. Toate alte cheltuieli sunt recunoscute ca cheltuieli atunci când sunt suportate.

3 Politici contabile semnificative (continuare)

j) Deprecierea activelor nefinanciare

Valoarea contabilă a activelor non-financiare ale Grupului, altele decât activele imobilizate deţinute în vederea vânzării şi creanţele privind impozitul amânat sunt revizuite la fiecare dată de raportare pentru a determina dacă există indicii de depreciere. Dacă careva astfel de indicii există, atunci valoarea recuperabilă a activului este estimată.

O pierdere din depreciere este recunoscută dacă valoarea contabilă a unui activ sau a unei Unităţi Generatoare de Numerar ("UGN") depăşeşte valoarea ei recuperabilă. Pierderile din depreciere sunt recunoscute în profit şi pierdere. Pierderile din depreciere recunoscute pentru UGN sunt alocate întâi pentru a reduce valoarea contabilă a fondului comercial alocat UGN şi apoi pentru a reduce valoarea contabilă al altor active în unitate (sau grup de unităţi) pe o bază pro rata.

Valoarea recuperabilă a unui activ sau unităţi generatoare de venit este cea mai mare dintre valoarea de utilizare şi valoarea justă minus costurile de vânzare. Pentru determinarea valorii de utilizare sunt actualizate fluxurile de trezorerie viitoare estimate la valoarea curentă utilizând o rată de actualizare ce reflectă rata de piaţă curentă de actualizare ajustată la riscurile specifice ale activului.

Pierderile din depreciere recunoscute în perioadele precedente sunt analizate la fiecare dată de raportare pentru a determina dacă pierderea s-a diminuat sau nu există mai mult. O pierdere din depreciere se inversează doar dacă au fost schimbări în estimările utilizate pentru a determina valoarea recuperabilă. O pierdere din depreciere este inversată doar în măsura în care valoarea contabilă a activului nu depăşeşte valoarea contabilă care ar fi fost determinată, net de amortizare sau depreciere, dacă nu ar fi fost recunoscută pierderea din depreciere.

k) Active pe termen lung destinate vânzării

Active imobilizate în vederea vânzării au fost obţinute din gajul pentru credite şi avansuri. Active imobilizate în vederea vânzării sunt măsurate la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă şi valoarea justă minus costurile generate de vânzare, cu schimbările recunoscute în profit şi pierdere în alte venituri operaţionale.

l) Provizioane

Un provizion este recunoscut dacă ca rezultat a unui eveniment trecut Grupul are o obligaţie prezentă legală sau implicită ce poate fi estimată fiabil, şi este probabil că o ieşire de resurse încorporând beneficii economice va fi necesară pentru decontarea obligaţiilor.

Provizioanele sunt determinate prin actualizarea fluxurilor de trezorerie viitoare aşteptate la o rată care reflectă aprecierea curentă de piaţă a valorii timpului şi, dacă e necesar, a riscurilor specifice datoriei.

Un provizion este recunoscut pentru contractele cu titlu oneros atunci când beneficiile anticipate de a fi obţinute de Grup din un contract sunt mai mici decât costurile necesare pentru a îndeplini obligaţia conform condiţiilor contractului. Provizionul este măsurat la valoarea curentă a valorii mai joase dintre costurile anticipate de terminare a contractului şi costurile nete anticipate de continuare a contractului. Înainte de stabilirea unui provizion, Grupul recunoaşte o pierdere din depreciere pentru activele asociate cu acest contract

m) Contracte de garanţie financiară

Un contract de garanţie financiară este un contract care impune Grupul să efectueze plăţi specificate pentru a rambursa deţinătorul pentru o pierdere suportată deoarece un anumit debitor nu a putut să efectueze o plată conform termenilor iniţiali sau modificaţi ai unui instrument de datorie.

Datoriile de garanţie financiară sunt recunoscute iniţial la valoarea lor justă, şi valoarea lor justă iniţială este amortizată pe durata vieţii utile a garanţiei financiare. Datoria de garanţie financiară este contabilizată ulterior la valoarea mai ridicată a valorii amortizate şi valoarea curentă a oricăror plăţi aşteptate (atunci când plăţile conform garanţiei devin probabile). Garanţiile financiare sunt înregistrate cu alte datorii.

3 Politici contabile semnificative (continuare)

n) Capital acţionar

(i) Dividende

Dividendele pentru acţiunile ordinare sunt recunoscute ca datorie în perioada în care ele sunt declarate.

(ii) Acţiuni ordinare

Acţiunile ordinare sunt clasificate ca capital propriu. Costurile direct atribuibile emiterii de acţiuni ordinare sunt recunoscute ca reducere a capitalului propriu, net de efectele impozitării.

o) Beneficiile angajaţilor

(i) Beneficii pe termen scurt

Beneficiile pe termen scurt ale angajaţilor includ indemnizaţii, salarii, prime şi contribuţii la asigurările sociale. Obligaţiile privind beneficiile pe termen scurt ale angajaţilor sunt evaluate pe o bază neactualizată şi sunt înregistrate ca cheltuială atunci când sunt suportate. Grupul înregistrează o datorie pentru suma aşteptată de a fi plătită pentru planurile pe termen scurt de participare la profit şi prime în numerar dacă Grupul are o obligaţie prezentă legală sau implicită de a plăti această sumă ca rezultat a serviciilor prestate în trecut de angajat, şi obligaţia poate fi estimată fiabil.

(ii) Planuri de contribuţii determinate

Un plan de contribuţii determinate este un plan de beneficii post-angajare conform căruia o entitate plăteşte contribuţii unei entităţi separate şi nu va avea obligaţii legale sau implicite de a plăti alte sume. Obligaţiile privind contribuţiile pentru planurile de contribuţii determinate sunt recunoscute ca cheltuială în profit şi pierdere atunci când sunt suportate.

Grupul face plăţi către Casa Naţională de Asigurări Sociale şi către Campania Naţională de Asigurări în Medicină pentru angajaţii ei pentru beneficii: pensii, asigurare medicală, ajutor de şomaj. Toţi angajaţii Grupului sunt membri şi sunt obligaţi legal să facă contribuţii determinate (incluse în contribuţiile sociale) către planul de pensii de stat din Moldova (un plan de stat de contribuţii determinate). Toate contribuţiile relevante către planul de pensii de stat din Moldova sunt recunoscute ca cheltuială în profit şi pierdere atunci când sunt suportate.

Grupul nu operează un plan independent de pensii şi, ca consecinţă, nu are alte obligaţii privind pensiile. Grupul nu operează alte planuri de beneficii determinate. Grupul nu are obligaţii de a oferi alte servicii angajaţilor curenţi sau foşti angajaţi.

p) Venituri şi cheltuieli din dobânzi

Veniturile şi cheltuielile din dobânzi pentru instrumentele financiare sunt recunoscute în profit şi pierdere la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective.

Metoda dobânzii efective reprezintă rata care actualizează exact plăţile şi încasările viitoare în numerar pe durata de viaţă preconizată a instrumentului financiar sau, acolo unde este cazul, pe o durată mai scurtă, la valoarea contabilă netă a activului financiar sau a datoriei financiare. La calcularea ratei dobânzii efective, o entitate trebuie să estimeze fluxurile de trezorerie luând în considerare toate condiţiile contractuale ale instrumentului financiar, dar nu trebuie să ia în calcul pierderile viitoare din creditare. Calculul include toate comisioanele şi punctele plătite sau încasate de părţile participante la contract care fac parte integrantă din rata dobânzii efective, costurile de tranzacţie şi toate celelalte prime şi reduceri. Costul amortizat al creditelor este calculat utilizând metoda dobânzii efective.

Calculul dobânzii efective include toate fluxurile de numerar primite sau plătite între părţile contractante care sunt o parte integră a ratei dobânzii efective, costurile de tranzacţionare, şi alte premii sau disconturi.

3 Politici contabile semnificative (continuare)

q) Onorarii şi comisioane

Veniturile şi cheltuielile din onorarii şi comisioane care sunt parte integrantă a dobânzii efective ca activ sau datorie financiară sunt incluse în măsurarea dobânzii efective.

Alte venituri din onorarii şi comisioane, inclusiv acceptarea rambursării anticipate a creditelor şi alte modificări solicitate de clienţi la contractele de credit, sunt recunoscute atunci când serviciile respective sunt prestate pe baza contabilităţii de angajamente şi contabilizate ca venituri din onorarii şi comisioane.

Alte cheltuieli de onorarii şi comisioane se referă în principal la comisioane de tranzacţii şi de deservire, şi sunt trecute la cheltuieli atunci când serviciile sunt primite şi contabilizate ca costuri nete de finanţare.

r) Venit din dividende

Venitul din dividende este recunoscut în profit şi pierdere la data la care dividendul este declarat.

Venitul din investiţii de capital şi alte investiţii ce nu au venituri fixe sunt recunoscute ca venituri din dividende atunci când ele sunt calculate.

s) Cheltuieli de chirie

Plăţi efectuate conform contractelor de chirie operaţională sunt recunoscute ca cheltuieli prin metoda lineară pe parcursul termenului contractului de chirie. Stimulentele sunt recunoscute ca parte integrală a cheltuielilor de chirie, şi recunoscute pe parcursul termenului de chirie..

t) Impozitul pe venit

Impozitul pe venit pentru profitul pe anul curent conţine impozitul curent şi cel amânat. Impozitul pe venit este recunoscut în profit şi pierdere cu excepţia cazului când el se atribuie la elementele recunoscute direct în capital sau în alte elemente ale rezultatului global.

Impozitul curent este impozitul aşteptat de plătit pentru venitul impozabil pentru an, utilizând rate ale impozitului ce au fost adoptate sau în mare măsură aprobate la data raportării, şi orice ajustare la impozitele ce urmează a fi achitate pentru anii precedenţi.

Impozitul amânat este determinat utilizând metoda datoriei în situaţia poziţiei financiare, care e cauzat de diferenţele temporare dintre valorile contabile a activelor şi pasivelor pentru raportarea financiară şi valorile utilizate conform scopurilor fiscale. Nu se calculează impozit amânat pentru următoarele diferenţe temporare: fondul comercial ce nu se deduce în scopuri fiscale, recunoaşterea iniţială a activelor şi datoriilor care nu afectează profitul contabil sau fiscal, şi diferenţe ce rezultă din investiţii în companii subsidiare în măsura în care ele probabil nu se vor inversa în viitorul previzibil.

Pe parcursul anului 2013 rata impozitului pe venit a constituit 12%. În Decembrie 2013 a fost aprobată rata impozitului pe venit pentru anul 2014 în mărime de 12%.

Suma impozitului pe venit amânat se bazează pe metoda de decontare prevăzută a valorilor contabile a activelor şi datoriilor, utilizând ratele de impozitare aprobate sau în mare măsură aprobate la data raportării. Creanţa privind impozitul pe venit este recunoscută doar în măsura în care este probabil că profiturile fiscale viitoare vor fi disponibile pentru care creanţa poate fi utilizată. Creanţele privind impozitul pe venit sunt reduse în măsura în care nu este probabil că beneficiile aferente vor fi realizate.

u) Părţi afiliate

O parte este considerată afiliată, dacă aceasta. Fie prin deţinerea de acţiuni, drepturi contractuale, relaţii de familie sau prin alte metode are abilitatea de a exercita o influenţă semnificativă sau controlul asupra politicilor financiare şi de exploatare a Grupului.

3 **Politici contabile semnificative (continuare)**

v) **Standarde şi interpretări emise dar care încă nu au intrat în vigoare**

La data de autorizare a situaţiilor financiare, câteva standarde noi, modificări şi interpretări la standardele existente au fost publicate, însă, ţinând cont de faptul că acestea nu au intrat în vigoare, Grupul nu le-a adoptat anticipat.

Management-ul anticipează că toate modificările vor fi adoptate în cadrul politicilor contabile ale Grupului, începând cu prima perioadă de gestiune, după data intrării în vigoare a lor. Informaţia cu privire la standarde noi, modificări şi interpretări care sunt relevante pentru situaţiile financiare ale Grupului sunt furnizate mai jos. Unele standarde şi interpretări noi au fost emise, însă ele nu vor influenţa semnificativ situaţiile financiare ale Grupului.

IFRS 9 „Instrumente financiare"

IASB are ca scop înlocuirea în întregime a standardului IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaştere şi evaluare" (IAS 39) cu IFRS 9. Până în prezent au fost emise capitolele ce ţin de recunoaştere, clasificare, evaluare şi derecunoaşterea activelor şi datoriilor financiare. Aceste capitole sunt valabile din 1 ianuarie 2015. Capitolele care vizează metodologia de depreciere şi contabilizarea acoperirii împotriva riscurilor sunt încă în elaborare. În Noiembrie 2011, IASB a decis temporar de a examina efectuarea modificărilor limitate la modelul de clasificare a activelor financiare al IFRS 9 pentru a aborda aspecte de aplicare. Managementul Grupului este în proces de evaluare a impactului acestui nou standard asupra situaţiilor financiare consolidate ale Grupului. Managementul nu se aşteaptă să pună în aplicare IFRS 9 până finalizarea acestuia şi evaluarea impactului.

"Entităţi de investiţii – Amendamente la IFRS 10, IFRS 12 şi IAS 27"

Amendamentele definesc termenul de "entitate de investiţie", oferă suport orientativ şi cere entităţilor de investiţii să evalueze investiţiile sub formă de participaţii de control în altă entitate la valoare justă prin profit sau pierdere. Managementul nu prevede vreun impact semnificativ asupra situaţiilor financiare ale Grupului.

4 Gestionarea riscului financiar

Introducere şi prezentare generală

Grupul este expusă la următoarele riscuri din utilizarea instrumentelor financiare:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul de piaţă, care conţine riscul ratei dobânzii şi riscul valutar
- Riscul fiscal
- Riscuri operaţionale

Această notă prezintă informaţia despre expunerea Grupului la fiecare din riscurile susmenţionate, obiectivele Grupului, politicile şi procesele de măsurare şi gestionare a riscului, şi gestionarea capitalului Grupului.

Cadrul general pentru gestionarea riscurilor

Consiliul Băncii are responsabilitatea generală pentru stabilirea şi supravegherea cadrului gestionării riscurilor. Consiliul a stabilit Comitetul de dirijare a activelor şi pasivelor (ALCO), comitete de creditare, care sunt responsabile pentru dezvoltarea şi monitorizarea politicilor de gestionare a riscurilor Grupului în domenii specifice. Toate comitetele consiliului raportează periodic Consiliului Băncii despre activităţile lor.

Politicile de gestionare a riscurilor Grupului sunt stabilite pentru a identifica şi analiza riscurile cu care se confruntă Grupul, pentru a stabili limitele adecvate de risc şi control şi pentru a monitoriza riscurile. Politicile şi sistemele de gestionare a riscurilor sunt revizuite cu regularitate pentru a reflecta schimbările în condiţiile de piaţă, produsele şi serviciile oferite. Grupul, prin instruire şi managementul standardelor şi procedurilor, intenţionează să dezvolte un mediu de control constructiv şi disciplinat, în care toţi angajaţii să înţeleagă rolurile şi obligaţiile lor.

Departamentul de gestionare a riscurilor al Băncii este responsabil pentru monitorizarea conformităţii cu politicile şi procedurile Grupului de gestionare a riscurilor, precum şi pentru revizuirea cadrului de gestiune a riscurilor cu care se confruntă Grupul. Departamentul în aceste funcţii este asistat de auditul intern. Auditul intern îşi asumă responsabilitatea atât pentru revizuirea periodică şi ad-hoc a procedurilor de gestiune a riscurilor, rezultatul fiind raportat către Departamentul de gestionare a riscurilor. Departamentul de gestionare a riscurilor raportează către Consiliul Băncii si ALCO.

Riscul de creditare

Riscul de credit este riscul de pierdere financiară pentru Grup în caz dacă un client sau deţinător de instrumente financiare nu reuşeşte să îşi onoreze obligaţiile contractuale, şi apare în principal din credite, avansuri şi alte titluri de investiţii acordate clienţilor de către Grup. În scopuri de raportare despre gestionarea riscurilor, Grupul consideră şi consolidează toate elementele de expunere a riscului de credit (cum ar fi riscul individual de debitor, riscul de ţara şi de sector).

În scopuri de gestionare a riscurilor, riscul de credit aferent titlurilor de valoare destinate pentru tranzacţionare este administrat independent, dar raportat ca o componentă a expunerii la riscul de piaţă.

Consiliul Băncii a delegat responsabilitatea gestionării riscului de creditare Comitetului de Creditare al Băncii. Direcţia de creditare, responsabil pentru urmărirea riscurilor de creditarea, raportează consiliului de Creditare următoarele:

- *Formularea politicilor de creditare* în consultaţie cu unităţile operaţionale ale Grupului, inclusiv definirea cerinţelor de garanţie, evaluarea creditului, gradarea şi raportarea riscului, proceduri documentare şi juridice, şi conformitatea cu cerinţele regulatorului şi ale legislaţiei.
- *Stabilirea structurii de autorizare* pentru aprobarea şi reînnoirea facilităţilor de creditare. Limitele de autorizare sunt alocate unităţilor operaţionale ale Grupului. Facilităţi semnificative sunt aprobate de Comitetul de Creditare, Direcţia de gestionare a riscurilor, sau de Consiliul Băncii după caz.

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul de creditare (continuare)

- *Revizuirea şi evaluarea riscului de creditare.* Înainte de a se angaja în acordarea facilităţilor de creditare, Comitetul de Creditare evaluează toate expunerile ce depăşesc limitele stabilite. Reînnoiri şi modificări ale facilităţilor sunt supuse aceluiaşi proces.
- *Limitarea concentraţiei de expunere* faţă de clienţi prin stabilirea unui plafon maxim al expunerii faţă de o persoană, grup de persoane (pentru credite), şi faţă de un emitent, grupă de credit rating, şi ţară (pentru valori mobiliare).
- *Diversificare portofoliului de creditare* în baza diferitor categorii de debitori, scopuri de utilizare şi condiţii de creditare.
- *Dezvoltarea şi menţinerea sistemului de gradare a riscului* pentru a clasa expunerile conform gradului de risc. Sistemul curent de gradare include 5 grade ce reflectă diferite probabilităţi de risc de default şi disponibilitatea gajului sau a altor măsuri de prevenire a riscului. Gradurile de risc sunt revizuite regulat de către conducere.
- *Revizuirea încadrării* unităţilor operaţionale în limitele de expunere permise, inclusiv limitele pentru industrii, ţări şi tipuri de produse. Direcţia prezintă regulat către Comitetul de creditare rapoarte privind calitatea portofoliilor locale şi măsurile de corecţie întreprinse.
- *Oferirea consultaţiilor* unităţilor operaţionale teritoriale pentru promovare celor mai bune practici de gestiune a riscurilor

Fiecare unitate este obligată să implementeze politicile de creditare a Grupului aprobate de autorităţile delegate de Comitetul de creditare a Băncii. Fiecare unitate este responsabilă pentru calitatea şi performanţa portofoliului său de credite şi pentru monitorizarea şi controlul tuturor riscurilor sale, inclusiv celor ce trebuie aprobate centralizat.

Expunerea la riscul de credit

	Nici restante nici depreciate		Restante dar nedepreciate		Depreciate individual	
(în '000 MDL)	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Credite	3,269,797	598,115	16,173	16,319	37,489	45,143
Depuneri la BNM	149,814	107,766	-	-	-	-
Depozite şi plasamente la alte bănci	3,563,900	1,086,094	-	-	-	-
Hârtii de valoarea deţinute până la scadenţă	37,873	33,558	-	-	-	-
	7,021,384	**1,825,533**	**16,173**	**16,319**	**37,489**	**45,143**

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul de credit (continuare)

Grupul monitorizează expunerea la riscul de creditare pe industrii. Analiza concentraţiei riscului pe industrii este prezentată mai jos:

(în '000 MDL)	2013	%	2012	%
Depuneri la BNM	149,814	2.13%	107,766	5.81%
Plasamente la bănci	3,069,068	43.61%	590,074	31.83%
Depozite la alte bănci	494,837	7.03%	496,020	26.75%
Altele	-	0%	320	0.02%
Persoane fizice				
Credite de consum	60,149	0.85%	20,430	1.10%
Persoane juridice				
Construcţii	30,262	0.43%	6,809	0.37%
Comerţ	2,627,535	37.34%	484,706	26.15%
Industria vinului	24,666	0.35%	28,232	1.52%
Agricultură	11,615	0.17%	15,864	0.86%
Servicii şi vânzări auto	42,084	0.60%	15,968	0.86%
Industria prelucrătoare	17,072	0.24%	22,981	1.24%
Carburanţi	20,032	0.28%	19,114	1.03%
Industria alimentară	11,908	0.17%	12,833	0.69%
Divertisment, Turism	11,226	0.16%	10,263	0.55%
Leasing financiar	394,915	5.61%	11,120	0.60%
Alte servicii	70,729	1.01%	11,048	0.60%
Altele	1,268	0.02%	208	0.01%
Total expunere brută	**7,037,180**	**100%**	**1,853,756**	**100%**

Sumele prezentate în tabelul precedent reprezintă pierderea maximă care ar fi fost recunoscută dacă debitorii nu ar fi capabili sa îndeplinească condiţiile contractuale şi orice garanţie sau gaj nu ar putea fi executată.

Grupul deţine garanţii pentru credite în formă de gaj asupra proprietăţilor şi activelor, şi alte forme de garanţii. La recunoaşterea iniţială a creditelor şi avansurilor, valoarea justă a gajului se determină în baza tehnicilor de evaluare utilizate în mod obişnuit pentru activele corespunzătoare. În perioadele ulterioare, valoarea justă este actualizată prin referire la preţul de piaţă sau indicii de active similare.

Valoarea estimată a garanţiilor deţinute de Grup sunt prezentate mai jos:

(în '000 MDL)	2013	2012
Imobil	158,898	308,292
Încăperi de producere	192,793	22,539
Depozite	2,320,404	311,077
Echipamente	49,553	38,034
Vehicule	26,231	15,772
Stocuri	83,428	104,567
Hârtii de valoare	336,334	19,186
	3,167,641	**819,467**

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul că Grupul va avea dificultăţi în satisfacerea obligaţiunilor asociate de datoriile financiare, care urmează să fie decontate prin livrarea numerarului sau altor active financiare.

Gestionarea riscului de lichiditate

Abordarea Grupului asupra gestionării lichidităţii este de a asigura, pe cât posibil, că ea mereu dispune de lichidităţi suficiente pentru a-şi îndeplini obligaţiile sale, atât în condiţii normale cât şi în condiţii de criză, fără a suporta pierderi inacceptabile şi fără a risca deteriorarea reputaţiei Grupului.

Departamentul financiar şi de analiză colectează informaţii cu privire la profilul de lichiditate a activelor şi datoriilor financiare şi detalii despre alte fluxuri de trezorerie aşteptate din afacerile viitoare. Departamentul financiar şi de analiză menţine un portofoliu a activelor pe termen scurt, în mare parte alcătuit din valori mobiliare pe termen scurt, credite şi avansuri către bănci şi alte facilităţi inter-bancare, pentru menţinerea lichidităţii suficiente în cadrul Grupului ca un întreg.

Procedura cheie utilizată de Grup pentru gestionarea riscului de lichiditate este rata lichidităţii stipulată de către Banca Naţională a Moldovei ca Principiul I şi Principiul II. În acest scop, activele pe termen lung (mai mult de 2 ani) nu trebuie să fie mari decât datoriile (Principiul I). Raportul activelor circulante (mai puţin de 1 an) faţă de total active trebuie să fie mai mare de 20% (Principiul II). Activele curente includ: numerar, depozite la BNM, valori mobiliare lichide şi credite inter-bancare cu scadenţă până la o lună.

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul de lichiditate (continuare)

Mai jos sunt prezentate fluxurile contractuale de numerar nediscontate la situaţia din 31 decembrie 2013:

(în '000 MDL)	până la 1 lună	1 - 2 luni	2 - 3 luni	3 - 6 luni	6 - 9 luni	9- 12 luni	1-5 ani	mai mult de 5 ani	Total
Active									
Numerar şi echivalente de numerar	3,747,813	18	-	-	-	-	-	-	3,747,831
Credite şi avansuri	82,157	241,518	313,932	231,209	300,254	217,742	2,698,928	27,637	4,113,377
Hârtii de valoare	17,804	7,104	11,373	9	300	300	1,200	-	38,090
Instrumente de capitaluri proprii	39,154	-	-	-	-	-	-	-	39,154
Alte active financiare	6,077	-	-	-	-	-	-	-	6,077
Total active financiare	**3,893,005**	**248,640**	**325,305**	**231,218**	**300,554**	**218,042**	**2,700,128**	**27,637**	**7,944,529**
Datorii									
Depozite de la clienţi	688,947	40,146	145,627	152,773	164,431	128,561	343,051	-	1,663,536
Depozite de la bănci	2,084,601	603,105	171,537	18,726	18,932	18,932	2,030,084	-	4,945,917
Împrumuturi	221,805	60	4,402	4,575	4,629	4,635	270,851	-	510,957
Alte datorii financiare	3,808	-	-	-	-	-	-	-	3,808
Total datorii financiare	**2,999,161**	**643,311**	**321,566**	**176,074**	**187,992**	**152,128**	**2,643,986**	**-**	**7,124,218**
Expunere la 31 decembrie 2013	**893,844**	**(394,671)**	**3,739**	**55,144**	**112,562**	**65,914**	**56,142**	**27,637**	**820,311**

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul de lichiditate (continuare)

Mai jos sunt prezentate fluxurile contractuale de numerar nediscontate la situaţia din 31 decembrie 2012:

(în '000 MDL)	până la 1 lună	1 - 2 luni	2 - 3 luni	3 - 6 luni	6 - 9 luni	9- 12 luni	1-5 ani	mai mult de 5 ani	Total
Active									
Numerar şi echivalente de numerar	1,125,669	132,541	-	-	-	-	-	-	1,258,210
Credite şi avansuri	67,173	18,288	26,977	176,045	68,129	73,708	298,808	3,849	732,977
Hârtii de valoare	11,047	21,434	1,004	91	-	-	302	-	33,878
Alte active financiare	26,672	-	-	-	-	-	-	-	26,672
Total active financiare	**1,230,561**	**172,264**	**27,981**	**176,136**	**68,129**	**73,708**	**299,110**	**3,849**	**2,051,738**
Datorii									
Depozite	256,636	351,154	144,147	333,810	81,162	54,186	111,146	-	1,332,240
Împrumuturi	46,326	77,383	-	-	-	-	258,481	-	382,190
Alte datorii financiare	3,800	-	-	-	-	-	-	-	3,800
Total datorii financiare	**306,763**	**428,537**	**144,147**	**333,810**	**81,162**	**54,186**	**369,626**	**-**	**1,718,231**
Expunere la 31 decembrie 2012	**923,798**	**(256,274)**	**(116,165)**	**(157,674)**	**(13,034)**	**19,523**	**(70,516)**	**3,849**	**333,507**

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul de piaţă

Riscul de piaţă e riscul de schimbare a preţurilor de piaţă, cum ar fi ratele dobânzii, preţurile acţiunilor, ratele de schimb valutar şi marja de credit (care nu se referă la schimbări în evaluarea creditară a debitorului) ce vor afecta veniturile Grupului sau valorile portofoliilor sale de instrumente financiare. Obiectivul gestionării riscului de piaţă este de a controla expunerile la riscul de piaţă în parametri acceptabili, optimizând în acelaşi timp randamentul de risc.

Riscul ratei dobânzii

Riscul principal la care este expus portofoliul deţinut în alte scopuri decât în vederea tranzacţionării este riscul de pierdere generat de fluctuaţiile fluxurilor de trezorerie sau a valorilor juste ale instrumentelor financiare din cauza schimbării ratelor dobânzilor de piaţă. Riscul ratei dobânzii este gestionat prin monitorizarea diferenţelor pentru ratele dobânzii şi prin faptul că există limite preaprobate pentru modificări ale dobânzilor. ALCO este organul ce monitorizează conformitatea cu aceste limite şi este ajutat de Departamentul de gestionare a riscurilor în activităţile sale de monitorizare.

Analiza sensibilităţii valorii juste pentru instrumentele cu rată fixă

Grupul nu înregistrează nici un activ ori datorie cu rată fixă la valoarea justă prin profit şi pierdere, şi Grupul nu desemnează instrumente derivative (swapuri cu rata dobânzii) ca instrumente de asigurare a riscurilor contabilizate conform modelului de valoare justă pentru aceste instrumente. Prin urmare modificarea ratelor dobânzii la data de raportare nu ar afecta profitul şi pierderea.

Analiza sensibilităţii fluxurilor de trezorerie la instrumentele cu rată variabilă

O analiză a *sensibilităţii* Grupului la creştere/descreştere cu 1% a dobânzii la instrumentele cu rate variabile este prezentată mai jos:

	Creştere/(Descreştere) a profitului şi capitalului propriu	
	2013	**2012**
(în '000 MDL)		
Credite şi depozite plasate la bănci	59,954	18,272
Împrumuturi şi depozite de la clienţi	(69,241)	(15,158)
	(9,287)	**3,114**

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul ratei dobânzii (continuare)

Riscul ratei dobânzii la 31 decembrie 2013, pe baza datei modificării dobânzii sau scadenței – cea care intervine mai curând, este prezentat în tabelul de mai jos:

(în '000 MDL)	până la 1 lună	1 - 2 luni	2 - 3 luni	3 - 6 luni	6 - 9 luni	9- 12 luni	1-5 ani	mai mult de 5 ani	Nepurtătoare de dobânda	Total
Active										
Numerar şi echivalente de numerar	3,621,131	-	-	-	-	-	-	-	176,570	3,797,701
Credite şi avansuri	3,297,216	-	-	-	-	-	-	-	466	3,297,682
Hârtii de valoare	17,778	7,048	11,250	9	288	300	1,200	-	-	37,873
Instrumente de capitaluri proprii	-	-	-	-	-	-	-	-	39,154	39,154
Alte active financiare	-	-	-	-	-	-	-	-	5,149	5,149
Total active financiare	**6,936,125**	**7,048**	**11,250**	**9**	**288**	**300**	**1,200**	**-**	**221,339**	**7,177,559**
Datorii										
Depozite de la clienți	904,293	12,758	22,504	48,826	55,010	54,582	9,675	-	465,829	1,573,477
Depozite de la bănci	4,718,567	-	-	-	-	-	-	-	4	4,718,571
Împrumuturi	221,248	60	60	185	191	198	248,141	-	-	470,083
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	-	-	-	3,808	3,808
Total datorii financiare	**5,844,108**	**12,818**	**22,564**	**49,011**	**55,201**	**54,780**	**257,816**	**-**	**469,641**	**6,765,939**
Expunere la 31 decembrie 2013	**1,092,017**	**(5,770)**	**(11,314)**	**(49,002)**	**(54,913)**	**(54,480)**	**(256,616)**	**-**	**(248,302)**	**411,620**

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul ratei dobânzii (continuare)

Riscul ratei dobânzii la 31 decembrie 2012, pe baza datei modificării dobânzii sau scadenței – cea care intervine mai curând, este prezentat în tabelul de mai jos:

(în '000 MDL)	până la 1 lună	1 - 2 luni	2 - 3 luni	3 - 6 luni	6 - 9 luni	9- 12 luni	1-5 ani	mai mult de 5 ani	Nepurtătoare de dobânda	Total
Active										
Numerar şi echivalente de numerar	1,031,447	131,587	-	-	-	-	-	-	91,366	1,254,401
Credite şi avansuri	639,976	-	-	-	-	-	-	-	-	639,976
Hârtii de valoare	10,727	21,434	1,004	393	-	-	-	-	320	33,878
Alte active financiare	-	-	-	-	-	-	-	-	26,353	26,353
Total active financiare	**1,682,150**	**153,022**	**1,004**	**393**	**-**	**-**	**-**	**-**	**118,039**	**1,954,608**
Datorii		-	-	-	-	-	-		-	-
Depozite	611,562	179,157	258	279,278	-	1,129	79,993	-	136,632	1,288,008
Împrumuturi	45,824	77,206	-	-	-	-	241,331	-	47	364,408
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	-	-	-	3,800	3,800
Total datorii financiare	**657,386**	**256,362**	**258**	**279,278**	**-**	**1,129**	**321,324**	**-**	**140,479**	**1,656,217**
Expunere la 31 decembrie 2012	**1,024,764**	**(103,341)**	**746**	**(278,885)**	**-**	**(1,129)**	**(321,324)**	**-**	**(22,440)**	**298,391**

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul ratei dobânzii (continuare)

La 31 decembrie 2013 au fost aplicate următoarele rate de dobândă:

(în '000 MDL)	2013	2012
Active financiare		
Numerar şi echivalente de numerar	0.01% - 9.5%	0.025% - 12.0%
Depozite la bănci	2.50% - 12.00%	3.50% - 12.00%
Credite şi creanţe	7.5% - 25.00%	8.00% - 25.00%
Hârtii de valoare	4.58% - 7.01%	4.42% - 6.95%
Datorii financiare		
Depozite de la bănci	3.00% - 12.3%	0.70% - 11.65%
Împrumuturi	2.50% - 7.00%	2.40% - 6.00%
Depozite de la clienţi	0.5% - 13.00%	1.00% - 13.00%

Riscul valutar

Grupul este expusă la riscul valutar prin tranzacţiile cu valută străină faţă de leul moldovenesc. Există de asemenea un risc bilanţier că obligaţiile monetare nete exprimate în valute străine vor avea o valoare mai mare când vor fi convertite în lei moldoveneşti ca rezultat al mişcărilor valutare.

Principalele valute străine deţinute de Grup sunt EUR, USD şi RUR. Grupul gestionează expunerea la variaţiile ratelor de schimb prin modificarea structurii activelor şi datoriilor. Expunerile valutare deschise reprezintă o sursă de risc valutar. Pentru a evita pierderile ce ar putea să apară din variaţiile nefavorabile ale ratelor de schimb, Grupul utilizează în prezent o politică de menţinere a unei expuneri totale lungi, dar în cadrul anumitor limite. Expunerea Grupului la tranzacţiile în valută străină generează câştiguri şi pierderi provenite din variaţia cursului valutar ce sunt recunoscute în raportul de profit şi pierdere. Aceste expuneri cuprind activele şi obligaţiile monetare ale Grupului ce nu sunt denominate în valuta de măsurare utilizată de Grup.

Grupul măsoară expunerea sa la riscul valutar în baza raportului poziţiei nete valutare la capitalul normativ. Acest raport nu trebuie să fie mai mare de limitele setate de BNM de +20% şi –20% pentru toate poziţiile lungi şi scurte respectiv. Pe parcursul anului aceste limite au fost respectate de către Grup.

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul valutar (continuare)

Poziţia valutară la 31 decembrie 2013 a fost următoarea:

(în '000 MDL)	Euro	Dolar SUA	Rubla rusească	Alte valute	Lei moldovenești	Total
Active						
Numerar şi echivalente de numerar	671,509	2,686,467	22,361	811	416,553	3,797,701
Credite şi avansuri	528,748	426,528	-	-	2,342,406	3,297,682
Hârtii de valoare	-	-	-	-	37,873	37,873
Instrumente de capitaluri proprii	-	-	-	-	39,154	39,154
Alte active financiare	1,127	957	1,853	-	1,212	5,149
Total active financiare	**1,201,384**	**3,113,952**	**24,214**	**811**	**2,837,198**	**7,177,559**
Liabilities						
Depozite de la clienți	315,000	422,174	61,550	117	774,636	1,573,477
Depozite de la bănci	799,641	2,286,072	-	-	1,632,858	4,718,571
Împrumuturi	23,530	446,553	-	-	-	470,083
Alte datorii financiare	1,681	1,637	7	-	482	3,808
Total datorii financiare	**1,139,852**	**3,156,436**	**61,557**	**117**	**2,407,976**	**6,765,939**
Poziție netă la 31 decembrie 2013	**61,532**	**(42,484)**	**(37,343)**	**694**	**429,222**	**411,620**

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul valutar (continuare)

Poziția valutară la 31 decembrie 2012 a fost următoarea:

(în '000 MDL)	Euro	Dolar SUA	Rubla rusească	Alte valute	Lei moldovenești	Total
Active						
Numerar și echivalente de numerar	340,086	539,167	137,712	134	237,302	1,254,401
Credite și avansuri	30,925	41,808	-	-	567,243	639,976
Hârtii de valoare	-	-	-	-	33,878	33,878
Alte active financiare	-	-	-	-	26,353	26,353
Total active financiare	**371,011**	**580,975**	**137,712**	**134**	**864,776**	**1,954,608**
Datorii						
Depozite	310,229	245,165	120,881	68	611,665	1,288,008
Împrumuturi	16,053	324,569	-	-	23,786	364,408
Alte datorii financiare	845	475	723	-	1,757	3,800
Total datorii financiare	**327,127**	**570,209**	**121,604**	**68**	**637,208**	**1,656,216**
Poziție netă la 31 decembrie 2012	**43,884**	**10,766**	**16,108**	**66**	**227,568**	**298,392**

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Riscul valutar (continuare)

Analiza de sensibilitate

Aprecierea leului moldovenesc cu 10% în comparaţie cu următoarele valute la 31 decembrie 2013 ar fi majorat (diminuat) profitul cu valoarea sumelor indicate mai jos. Această analiză presupune că toate celelalte variabile, în special ratele dobânzilor, rămân constante (analiza este efectuată după acelaşi principiu pentru 2012).

	10%apreciere		10%depreciere	
	2013	2012	2013	2012
(în '000 MDL)				
EURO	6,153	4,388	(6,153)	(4,388)
USD	(4,195)	1,077	4,195	(1,077)
Rubla rusească	(3,734)	1,611	3,734	(1,611)

Gestionarea capitalului

Capitalul normativ

Principalul organ de reglementare a Băncii este Banca Naţională a Moldovei, care determină şi monitorizează cerinţele de capital ale Băncii.

La implementarea cerinţelor curente de capital Banca Naţională a Moldovei solicită ca Banca să menţină un raport stabilit de capital total la activele ponderate la risc totale.

Capitalul reglementat este format din două niveluri:

- *Capitalul de gradul 1*, compus din capitalul acţionar, capitalul suplimentar, capitalul de rezervă şi profitul nedistribuit, diminuat cu imobilizările necorporale şi fondul de risc.
- *Capitalul de gradul 2*, compus din acţiunile preferenţiale cumulative şi parţial cumulative, surplusul de capital atribuit acţiunilor preferenţiale, datoriile subordonate, datorii, reduceri colective de depreciere şi componenta din rezerva de valoare justă ce se atribuie la câştigurile nerealizate pe valorile mobiliare de capital.

Diverse limite sunt aplicate elementelor bazei de capital. Capitalul calificat de gradul 2 nu poate depăşi capitalul de gradul 1; şi capitalul din datorii subordonate cu scadenţă nu poate depăşi 50 procente din capitalul de gradul 1. Alte deduceri din capital includ valorile contabile a investiţiilor în filiale ce nu sunt incluse în consolidările reglementate, investiţiile în capitalul băncilor, diferenţa dintre rezervele conform normelor BNM si rezervele stabilite conform SIRF şi alte elemente reglementate

Politica Băncii este de a menţine o bază de capital robustă pentru a menţine încrederea investitorilor, creditorilor şi a pieţei, şi pentru a susţine dezvoltarea viitoare a afacerii. Impactul nivelului de capital asupra veniturilor acţionarilor este recunoscut şi Banca recunoaşte necesitatea de a menţine o balanţă între veniturile mai ridicate care pot fi obţinute cu un grad mai înalt de pârghie şi prin avantajele şi protecţia obţinute prin un nivel mai ridicat de capital.

Banca şi operaţiunile ei reglementate individual s-au conformat la data de 31 decembrie 2013 cu toate cerinţele de capital impuse de BNM.

Nu au fost schimbări materiale în gestionarea capitalului de către Bancă pe parcursul perioadei.

4 Gestionarea riscului financiar (continuare)

Gestionarea capitalului (continuare)

Poziţia reglementată de capital a Băncii conform reglementarilor BNM la 31 decembrie a fost următoarea:

(în '000 MDL)	2013	2012
Capital de gradul 1		
Acţiuni ordinare	282,000	182,000
Profit nedistribuit şi alte rezerve	177,958	152,782
Minus: rezerve generale pentru riscuri bancare	(83,252)	(67,475)
Minus: imobilizări necorporale	(658)	(2,035)
	376,048	**265,272**
Capital de gradul II	-	-
Minus: cotele de participare în capitalul altor bănci	(38,057)	-
Capital normativ total	**337,991**	**265,272**
Active ponderate la risc	**1,949,765**	**873,243**
Total capital normativ raportat la active ponderate la risc	**17.33%**	**30.38%**

Riscuri operaţionale

Riscul operaţional este riscul pierderii directe sau indirecte cauzate de o serie de factori asociaţi Grupului: procese interne, angajaţi, tehnologia şi infrastructura, şi din factori externi, celor ce sunt cauzaţi de cerinţe legale şi regulatorii şi din standardele generale de comportament corporativ, şi nu includ riscul de credit, de piaţă şi riscul de lichiditate. Riscurile operaţionale sunt cauzate de toate operaţiunile Grupului şi sunt prezente la toate entităţile.

Obiectivul Grupului este de a gestiona riscul operaţional pentru a balansa evitarea pierderilor financiare şi a prejudiciilor reputaţiei Grupului cu eficienţa generală de costuri.

Mediul de afaceri din Moldova şi riscuri de ţară

Activităţile Grupului sunt dependente de riscul de ţară care constă din riscuri economice, politice şi sociale inerente mediului de afaceri în Republica Moldova. Aceste riscuri includ probleme cauzate de politici ale Guvernului, condiţii economice, impunerea taxelor noi sau schimbarea celor existente, schimbări în regulamente, fluctuaţia cursului de schimb şi capacitatea de a executa drepturile contractuale. Situaţiile financiare însoţitoare reflectă evaluarea managementului a impactului a mediului de afaceri din Moldova asupra operaţiunilor şi situaţiei financiare ale Grupului. Mediul de afaceri din viitor poate fi diferit de evaluarea managementului. Impactul unor astfel de diferenţe asupra operaţiilor şi situaţiei financiare ale Grupului i poate fi dificil de estimat.

Riscul fiscal

Guvernul Moldovei are mai multe agenţii care sunt autorizate să efectueze audit (controale) a companiilor ce operează în Republica Moldova. Aceste controale sunt similare după caracterul lor cu controalele efectuate de autorităţile fiscale în multe ţări, dar se pot extinde nu doar la aspecte fiscale, dar şi la alte probleme legale sau reglementare ce nimeresc în domeniul de interes a agenţiei ce verifică. În plus, agenţiile ce efectuează controalele sunt supuse unor limite mai puţin restrânse decât e norma în alte ţări. Este probabil că Grupul va continua să fie supusă controalelor la anumite intervale şi odată cu aprobarea noilor legi şi regulamente.

5 Estimări şi raţionamente contabile esenţiale

Grupul face estimări şi ipoteze care afectează valorile raportate ale activelor şi datoriilor pentru anul financiar următor. Estimările şi ipotezele sunt evaluate în continuu şi se bazează pe experienţa istorică şi alţi factori, inclusiv aşteptările evenimentelor viitoare care se presupun a fi rezonabile în circumstanţele existente.

a) Utilizarea estimărilor şi raţionamentelor

Managementul aprobă dezvoltarea, selecţia şi prezentarea de către Grup a politicilor şi estimărilor contabile importante, şi aplicarea acestor politici şi estimări.

Aceste prezentări completează comentariul la managementul riscului financiar (Nota 4).

b) Sursele principale ale incertitudinii în estimări

i) Provizioane pentru deprecierea creditelor

Activele contabilizate la costul amortizat sunt evaluate pentru depreciere conform metodologiei descrise în politica contabilă (Nota 3).

Componenta pierderii specifice de contrapartidă legată de expunerile individuale din totalul reducerilor pentru depreciere este aplicată pierderilor din depreciere evaluate individual şi se bazează pe cea mai bună estimare a managementului a valorii curente a fluxurilor de trezorerie care se anticipează de a fi recepţionate. La estimarea acestor fluxuri de trezorerie managementul face ipoteze despre situaţiile financiare ale partenerilor şi valoarea realizabilă netă a gajului. Fiecare activ depreciat este evaluat individual, şi strategiile de remediere şi estimările fluxurilor de trezorerie considerate recuperabile sunt aprobate independent de Comitetul de credite sau de Departamentul de credite.

Reducerile colective pentru pierderi la credite cuprind pierderile pentru credite inerente portofoliilor de credite cu caracteristici economice similare, atunci când există evidenţă obiectivă care sugerează că ele conţin credite depreciate, dar elementele individuale depreciate nu pot fi identificate. Un component a reducerilor evaluate colectiv este riscul de ţară. La evaluarea necesităţii defalcărilor colective pentru credite, managementul ia în consideraţie aşa factori ca calitatea creditelor, mărimea portofoliului, concentraţii, şi factori economici. Pentru estimarea reducerilor colective pentru credite, managementul ia în consideraţie factori cum sunt calitatea creditelor, mărimea portofoliului, concentraţii, şi factori economici. Pentru estimarea reducerilor necesare, sunt efectuate ipoteze pentru a defini modalitatea în care pierderile inerente sunt modelate şi pentru a determina parametrii necesari ce se utilizează, pe baza experienţei istorice şi condiţiilor economice curente. Exactitatea reducerilor depinde de cât de bine au fost estimate fluxurile de trezorerie viitoare pentru reducerile individuale, ipotezele şi parametrii utilizaţi la determinarea reducerilor colective.

Grupul revizuieşte portofoliile sale de credite pentru a determina deprecierea cel puţin trimestrial. La determinarea dacă o pierdere din depreciere trebuie înregistrată în profit şi pierdere, Grupul face raţionamente despre existenţa datelor observabile care indică că este o descreştere considerabilă în fluxurile de trezorerie estimate din un portofoliu de credite până ce descreşterea poate fi identificată cu creditele individuale din acel portofoliu. Această evidenţă poate include date ce indică că au fost schimbări adverse în statutul de plătitor al debitorilor în un grup, sau condiţiile naţionale sau locale care corelează cu falimentele în grup. În cadrul prognozării fluxurilor viitoare de numerar managementul utilizează estimări pe baza experienţelor de pierderi istorice pentru active cu caracteristici de risc de creditare şi dovadă a deprecierii similare cu cele din portofoliu. Metodologia şi ipotezele utilizate la estimarea valorii şi momentului fluxurilor de trezorerie viitoare sunt revizuite regulat.

5 Estimări şi raţionamente contabile esenţiale (continuare)

b) Sursele principale ale incertitudinii în estimări (continuare)

i) Provizioane pentru deprecierea creditelor (continuare)

Evaluarea deprecierii la credite ia în consideraţie efectele vizibile ale condiţiilor de piaţă curente asupra evaluărilor deprecierii individuale/colective a creditelor şi avansurilor. Din cauza incertitudinilor semnificative pe pieţele financiare internaţionale şi locale, astfel de estimări ar putea fi revizuite în viitorul apropiat. Debitorii Grupului ar putea la fel fi afectaţi de lichiditate redusă, care la rândul său poate afecta capacitatea lor de a plăti creditele. Condiţiile de piaţă ce se deteriorează pot avea pentru debitori impact asupra prognozelor fluxurilor de trezorerie şi evaluării deprecierii activelor financiare şi non-financiare. În măsura în care informaţia este disponibilă, managementul a reflectat estimările revizuite a fluxurilor de trezorerie aşteptate în evaluarea deprecierii.

Prin urmare Grupul a estimat provizionul de pierderi din depreciere pentru creditele şi avansurile clienţilor pe baza metodologiilor interne şi a evaluat că nu e necesar un alt provizion pentru pierderi din depreciere, cu excepţia celui deja existent în situaţiile financiare. Din cauza limitărilor inerente legate de experienţa istorică în obţinerea informaţiilor despre fluxurile de trezorerie, despre metodologiile aplicate şi despre incertitudinile pe pieţele financiare locale şi internaţionale în privinţa valorii activelor, estimările Grupului ar putea fi revizuite după data aprobării situaţiilor financiare.

ii) Determinarea valorii juste

Determinarea valorilor juste pentru activele şi datoriile financiare pentru care nu există preţuri de piaţă observabile necesită utilizare a tehnicilor de evaluare descrise în politica contabilă (Nota 3). Pentru instrumentele financiare care sunt tranzacţionate rar şi au o transparenţă redusă a preţurilor, valoarea justă e mai puţin obiectivă, şi necesită un grad mai înalt de raţionament în dependenţă de lichiditate, concentraţie, incertitudinea factorilor de piaţă, ipoteze în privinţa preţurilor şi a altor riscuri ce afectează instrumentele specifice.

c) **Clasificarea activelor şi datoriilor financiare**

Politica contabilă a Grupului prevede desemnarea activelor şi datoriilor în diferite categorii contabile în anumite circumstanţe: la clasificarea activelor financiare ca păstrate până la scadenţă Grupul determină că ea are intenţia pozitivă şi abilitatea de a menţine activele până la data scadenţei, cum este cerut de politica contabilă (Nota 3).

6 Informaţia privind valoarea justă

Valoarea justă este valoarea pentru care ar putea fi tranzacţionat un activ sau decontată o datorie, între părţi interesate şi în cunoştinţă de cauză, în cadrul unei tranzacţii desfăşurate în condiţii obiective. Ea reprezintă o aproximare generală a valorii posibile şi ar putea să nu fie obţinută efectiv niciodată.

Grupul consideră actualizarea sistemului ei de raportare pentru a facilita estimarea valorii juste pe baza fluxurilor de trezorerie actualizate prin utilizarea ratelor de dobândă de piaţă pentru instrumente financiare cu caracteristici similare de risc şi scadenţe similare la data de raportare.

În tabelul de mai jos este prezentată o comparaţie între valoarea de bilanţ şi valoarea justă a activelor şi obligaţiilor financiare ale Grupului ce nu sunt reflectate la valoarea justă.

(în '000 MDL)	2013 Valoarea de bilanţ	2013 Valoarea justă	2012 Valoarea de bilanţ	2012 Valoarea justă
Active financiare				
Credite şi creanţe	3,297,682	3,313,601	639,976	710,026
Hârtii de valoare	77,027	77,027	33,878	33,878
Active luate în posesie	-	-	12,957	12,957
Datorii financiare				
Depozite de la bănci	4,718, 571	4,718, 571	247,420	247,420
Împrumuturi	470,083	470,083	364,408	364,408
Depozite de la clienţi	1,573, 477	1,573, 477	1,040,588	1,040,588

Estimarea valorii juste

Notele următoare reprezintă un sumar al principalelor metode şi calcule utilizate pentru estimarea valorii juste a instrumentelor financiare reflectate în tabel.

Credite şi avansuri acordate băncilor: Acestea includ credite cu rata fixă a dobânzii care au scadenţa peste trei luni şi se presupune că valoarea lor justă nu diferă semnificativ de valoarea lor contabilă fiindcă aceste instrumente au o durată scurtă şi sunt convertibile în numerar sau sunt decontate fără costuri de tranzacţionare semnificative.

Credite şi avansuri acordate clienţilor: Acestea sunt prezentate net cu reducerea pentru depreciere. Valoarea justă estimată a creditelor reprezintă valorile actualizate a fluxurilor de trezorerie aşteptate de a fi recepţionate. Fluxurile de trezorerie sunt actualizate la rate de piaţă curente a dobânzii pentru determinarea valorii juste.

*Valori mobiliare investiţionale:*Acestea includ doar active purtătoare de dobândă păstrate până la scadenţă. Activele disponibile pentru vânzare sunt compuse din valori mobiliare cotate şi ce nu sunt cotate şi nu au preţuri cotate pe pieţe active, şi este imposibil de a determina fiabil valoarea justă prin metode alternative.

*Active imobilizate deţinute în vederea vânzării:*La estimarea valorii juste a fost utilizată metoda comparaţiei cu tranzacţii similare.

Depozite şi credite primite de la bănci şi depozite şi conturi curente primite de la clienţi: Pentru depozitele la vedere şi depozitele fără scadenţe definite, valoarea justă este suma ce urmează a fi achitată la cerere la data de raportare. Valoarea justă estimată a depozitelor cu scadenţă fixă se bazează pe fluxurile de trezorerie actualizate prin utilizarea ratelor dobânzilor oferite recent pentru depozite cu scadenţe similare. Pentru depozitele cu durata mai mică de un an se presupune că valorile lor juste nu diferită semnificativ de valorile contabile. Valoarea relaţiilor de lungă durată cu deponenţii nu se ia în consideraţie la estimarea valorii juste.

6 Informaţia privind valoarea justă (continuare)

Estimarea valorii juste (continuare)

Ratele dobânzii utilizate la actualizarea fluxurilor de trezorerie viitoare la 31 decembrie 2013 (sursa: BNM, decembrie 2013) sunt prezentate în următorul tabel:

(în %)	MDL	Valută străină
Credite acordate clienţilor		
Clienţi corporativi	11.65	7.32
Persoane fizice	13.90	8.44
Depozite şi conturi curente		
Clienţi corporativi	3.21	4.50
Persoane fizice	7.71	4.51

Ratele dobânzii utilizate la actualizarea fluxurilor de trezorerie viitoare la 31 decembrie 2012 (sursa: BNM, decembrie 2012) sunt prezentate în următorul tabel:

(în %)	MDL	Valută străină
Credite acordate clienţilor		
Clienţi corporativi	11.24	7.87
Persoane fizice	13.73	8.39
Depozite şi conturi curente		
Clienţi corporativi	9.57	4.58
Persoane fizice	10.97	6.20

7 Numerar şi echivalente de numerar

(în '000 MDL)	2013	2012
Numerar	83,982	60,541
Conturi la Banca Naţională a Moldovei	149,814	107,766
Conturi la bănci	3,069,068	590,074
Depozite la bănci	494,837	496,020
	3,797,701	**1,254,401**

Conturi la Banca Naţională a Moldovei

(în '000 MDL)	2013	2012
Cont curent	40,503	59,201
Rezerva obligatorie deţinută în valută străină	109,311	48,565
	149,814	**107,766**

BNM cere băncilor comerciale să păstreze în scopuri de lichiditate o rezervă calculată ca un anumit procent din fondurile medii pe luna precedentă atrase de Grup, inclusiv toate depozitele de la clienţi. Fondurile atrase în Lei Moldoveneşti şi în moneda neconvertibilă sunt rezervate în MDL. Fondurile atrase în USD şi în alte valute liber convertibile sunt rezervate în USD, iar mijloacele atrase în EUR sunt rezervate în EUR. La data de 31 decembrie 2013 norma minima a rezervelor obligatorii în toate valutele a fost 14.0% (la 31 decembrie 2012: 14.0%).

Conturi la bănci

(în '000 MDL)	2013	2012
Conturi la bănci în ţările membre OECD	18,591	87,003
Plasamente overnight la bănci în ţările membre OECD	15,797	-
Plasamente overnight la bănci în ţările care nu sunt membre OECD	3,000,447	491,306
Conturi curente la bănci în ţările care nu sunt membre OECD	34,233	11,765
	3,069,068	**590,074**

Depozitele la bănci la situaţia 31 decembrie 2013:

(în '000 MDL)	2013	2012
BC Moldindconbank S.A., Moldova	468,420	211,315
BC BCR Chişinău S.A., Moldova	26,116	16,088
Interprombank JSCB, Rusia	301	-
Alef-Bank CJSC, Rusia	-	240,557
BC Energbank S.A., Moldova	-	28,060
	494,837	**496,020**

8 Credite şi avansuri acordate clienţilor

Creditarea comercială a Grupului este concentrată pe companiile şi persoanele fizice domiciliate în Moldova. Concentraţiile de risc pe sectoarele economice în portofoliul de credite la data de raportare erau următoarele:

(în '000 MDL)	2013	2012
Persoane fizice	60,149	20,430
Persoane juridice:		
Construcţii	30,262	6,809
Comerţ	2,627,535	484,706
Industria vinului	24,666	28,232
Agricultură	11,615	15,864
Servicii şi vânzări auto	42,084	15,968
Industria prelucrătoare	17,072	22,981
Carburanţi	20,032	19,114
Industria alimentară	11,908	12,833
Divertisment, Turism	11,226	10,263
Leasing financiar	394,915	11,120
Alte servicii	70,729	11,048
Altele	1,267	208
Total credite şi avansuri clienţilor până la reducere	**3,323,460**	**659,577**
Minus reducerea pentru pierderi din depreciere la credite	(25,778)	(19,601)
Credite şi avansuri clienţilor, net	**3,297,682**	**639,976**

La 31 decembrie 2013 creditele şi avansurile acordate clienţilor au următoarele rate nominale a dobânzilor:

(în %)	Rata dobânzii	Rata medie pe piaţă *
Persoane juridice		
MDL	10.0 - 23.0	12.51%
Euro/USD	7.5 - 13.0	8.91%
Persoane fizice		
MDL	10.0 - 25.0	12.54%

* Sursa: BNM, decembrie 2013

8 Credite şi avansuri acordate clienţilor (continuare)

Mişcările în provizionul pentru deprecierea creditelor sunt prezentate mai jos:

(în '000 MDL)	2013	2012
Provizion specific pentru depreciere		
Sold la 1 ianuarie	17,750	11,755
Creştere / (diminuare) pe parcursul anului	3,005	5,997
Casări	(1,558)	(3)
Recuperări	-	-
Sold la 31 decembrie	**19,197**	**17,750**
Provizion colectiv pentru depreciere		
Sold la 1 ianuarie	1,851	2,617
Creştere / (diminuare) pe parcursul anului	4,730	(766)
Sold la 31 decembrie	**6,581**	**1,851**
Total	**25,778**	**19,601**

9 Valori mobiliare

(în '000 MDL)	2013	2012
Valori mobiliare deţinute până la scadenţă		
Instrumente de datorie la cost amortizat		
Valori mobiliare de stat (i)	37,873	33,558
Total valori mobiliare deţinute până la scadenţă	**37,873**	**33,558**
Valori mobiliare disponibile pentru vânzare		
Instrumente de capital:		
Acţiuni şi participaţii (ii)	39,154	320
Total valori mobiliare disponibile pentru vânzare	**39,154**	**320**
Total valori mobiliare	**77,027**	**33,878**

(i) Valorile mobiliare de stat emise de Ministerul Finanţelor Republicii Moldova au un discount între 4.67% şi 7.84% aplicat la valoarea nominală (2012: între 4.42% şi 6.95%) pentru o perioadă de la 2 zile la 1 an. Valoarea nominală a instrumentelor de datorie de stat este de MDL 38,069 mii.

(ii) In 2013 Grupul a achiziţionat 3,74% (38,834 acţiuni) din acţiunile ordinare nominative ale BC «Moldova-Agroindbank» S.A. la valoarea de piaţa de 1,030 lei/acţiune.

10 Imobilizări corporale

(în '000 MDL)	Active în curs de execuţie	Clădiri şi terenuri	Vehicule	Mobilier şi echipamente	Îmbunătăţiri ale proprietăţii în chirie	Alte	Total
Cost							
Sold la 1 ianuarie 2012	**1,583**	**17,836**	**3,735**	**21,348**	-	**615**	**45,117**
Intrări MF	1,937	-	-	-	-	-	1,937
Ieşiri MF	-	-	(680)	(583)	-	(12)	(1,275)
Transferuri	(2,698)	-	434	1,172	1,079	13	-
Sold la 31 decembrie 2012	**822**	**17,836**	**3,489**	**21,937**	**1,079**	**616**	**45,779**
Intrări	8,429	-	-	-	-	-	8,429
Ieşiri	-	-	(1,200)	-	-	(6)	(1,206)
Transferuri	(8,020)	-	3,591	4,411	18	-	-
Sold la 31 decembrie 2013	**1,231**	**17,836**	**5,880**	**26,348**	**1,097**	**610**	**53,002**
Uzură							
Sold la 1 ianuarie 2012	**-**	**6,206**	**2,028**	**14,717**	**-**	**476**	**23,427**
Cheltuiala anuală	-	396	418	1,659	118	41	**2,632**
Ieşiri	-	-	(448)	(701)	-	(23)	(1,172)
Sold la 31 decembrie 2012	**-**	**6,602**	**1,998**	**15,675**	**118**	**494**	**24,887**
Cheltuiala anuală	-	396	615	1,800	138	31	2,980
Ieşiri	-	-	(1,155)	(175)	-	(8)	(1,338)
Sold la 31 decembrie 2013	**-**	**6,998**	**1,458**	**17,300**	**256**	**517**	**26,529**
Valoarea de bilanţ							
La 31 decembrie 2012	**822**	**11,234**	**1,491**	**6,262**	**961**	**122**	**20,892**
La 31 decembrie 2013	**1,231**	**10,838**	**4,422**	**9,048**	**841**	**93**	**26,473**

La 31 decembrie 2013 şi 2012 Grupul nu a avut imobilizări corporale gajate.

10 Imobilizări corporale (continuare)

Plăţile viitoare irevocabile de chirie ce urmează a fi achitate sunt:

(în '000 MDL)	2013	2012
Mai puţin de 1 an	3,953	3,539
Între 1 an şi 2 ani	3,137	3,714
Mai mult de 2 ani	7,465	6,189
	14,555	**13,442**

11 Imobilizări necorporale

(în '000 MDL)	2013	2012
Cost		
Sold la 1 ianuarie	4,569	3,028
Intrări	41,975	1,541
Ieşiri	-	-
Sold la 31 decembrie	**46,544**	**4,569**
Amortizare		
Sold la 1 ianuarie	2,534	2,109
Cheltuiala anuală	14,981	425
Ieşiri	-	-
Sold la 31 decembrie	**17,515**	**2,534**
Valoarea de bilanţ		
La 1 ianuarie	**2,035**	**919**
La 31 decembrie	**29,029**	**2,035**

12 Active luate în posesie

(în '000 MDL)	2013	2012
Terenuri şi clădiri, Chişinău	-	5,631
Terenuri şi clădiri, Bălţi	-	7,277
Vehicule	-	49
	-	**12,957**

Pe parcursul anului Grupul a vândut active luate în posesie în suma de MDL 6,611 mii lei. În anul 2013 Grupul a trecut la scăderi active luate în posesie în suma de MDL 4,998 mii lei.

13 Alte active

(în '000 MDL)	2013	2012
Clearing şi sume în tranzit	4, 348	4,858
Comisioane	531	75
Avansuri	397	238
Creanţe de la angajaţi	271	-
Stocuri	5, 832	1,451
Avansuri pentru acţiuni	-	21,084
Creanţe de la persoane juridice şi fizice	1, 632	2,153
Alte active	146	1,439
	13, 158	**31,172**
Minus reducerea pentru depreciere	(462)	(319)
	12, 696	**30,853**

14 Depozite de la bănci

(in '000 MDL)	2013	2012
BC Banca de Economii S.A., Moldova	1,807,230	-
Interprombank JSCB, Rusia	1,536,795	-
Metrobank CJSC, Rusia	577,355	7,238
BC Moldindconbank S.A., Moldova	229,309	28,060
BC Banca Sociala S.A., Moldova	456,893	175,611
Alef-Bank CJSC, Rusia	110,985	-
BC BCR Chişinău S.A., Moldova	-	8,447
BC Energbank S.A., Moldova	-	28,060
Alte	4	4
	4,718,571	**247,420**

15 Împrumuturi

(in '000 MDL)	2013	2012
Gazprombank OJSC, Rusia	246,892	241,331
Alef-Bank CJSC, Rusia	191,305	-
Nefteprombank CJSC, Rusia	3,271	-
BS-Leasing Grup S.A., Moldova	1,966	-
Bank Petrocommerce OJSC, Rusia	-	77,206
BC Banca de Economii S.A., Moldova	-	23,740
BC Comertbank S.A., Moldova	-	6,032
Alte	532	46
	470,083	**364,408**

16 Depozite de la clienți

(în '000 MDL)	2013	2012
La cerere		
Persoane juridice	475,895	136,536
Persoane fizice	32,707	17,314
	508,602	**153,850**
La termen		
Persoane juridice	530,636	644,709
Persoane fizice	534,239	242,029
	1,064,875	**886,738**
	1,573,477	**1,040,588**

Pe parcursul anului 2013, pentru persoane fizice, rata dobânzii a variat între 3% și 13% (2012: 4% și 13%) pentru depozite plasate în MDL (media de piață fiind 7.71%) și de la 1% la 7,4% (2012: 1% și 7,4%) pentru depozite plasate în valute străine (media de piață fiind 4.51%).

Pe parcursul anului 2013, pentru persoane juridice, rata dobânzii a variat între 1% și 12.5 % (2012: 4% și 12.5%) pentru depozite plasate în MDL (media de piață fiind 3.21%) și de la 2% la 12,0 % (2012: 3% și 12,0%) pentru depozite plasate în valută (media de piață fiind 4.5%).

17 Alte datorii

(în '000 MDL)	2013	2012
Decontări cu brokeri şi dealeri	30	565
Decontări cu alte persoane şi companii	230	226
Cheltuieli calculate	347	619
Numerar colectat de la clienţi	1,718	1,882
Provizion pentru concedii nefolosite	7,274	2,193
Altele	6,014	842
	15,613	**6,327**

18 Angajamente

În orice timp Grupul are angajamente de acordare a creditelor. Aceste angajamente au forma creditelor aprobate. Angajamentele curente de acordare a creditelor au o perioadă de angajament ce nu se extinde peste perioadele normale de subscriere şi decontare.

Grupul oferă garanţii financiare şi scrisori de credit pentru a garanta plata de către clienţi părţilor terţe. Aceste contracte au limite fixate şi se extind până la un an. Garanţiile sunt asigurate cu contracte de cesiune de bani şi alte tipuri de asigurare.

Sumele contractuale ale angajamentelor şi datoriilor condiţionale sunt prezentate în tabelul de mai jos după categorie. Aceste angajamente şi datorii condiţionale au risc extrabilanţier fiindcă doar plăţile efectuate de organizaţii şi pierderile sporite sunt recunoscute în situaţia poziţiei financiare până când angajamentele sunt îndeplinite sau expiră. Multe angajamente şi datorii contractuale vor expira fără a fi oferite în întregime sau în parte.

(în '000 MDL)	2013	2012
Angajamente de creditare	23,190	25,648
Scrisori de garanţii emise	61,577	30,322
	84,767	**55,970**

Aceste angajamente prezintă un risc înregistrat în afara bilanţului. Majoritatea angajamentelor vor expira fără a fi îndeplinite parţial sau deplin. De aceea, sumele de mai sus nu reprezintă ieşiri de numerar aşteptate.

19 Impozitul pe venit

Reconcilierea dintre cheltuielile privind impozitul pe venit reflectată în rapoartele financiare şi sumele calculate la cota standard a impozitului pe venit de 12% în vigoare pentru 2013 (2012: 12%) este următoarea:

(în '000 MDL)	2013	2012
Profit până la impozitare	30,695	26,102
Rata impozitului pe venit	12%	12%
Cheltuiala teoretică cu impozitul pe venit	3,683	3,132
Venituri neimpozabile	(132)	(280)
Cheltuieli nedeductibile	2,493	978
Cheltuiala cu impozitul pe venit:	**6,044**	**3,830**
Impozit curent	**2,792**	-
Impozit amânat	**3,252**	**3,830**

Impozitul curent pe venit este calculat în baza profitului contabil. În scopuri fiscale, deductibilitatea unor cheltuieli (de ex, cheltuieli de protocol, sponsorizare, etc.) este limitată conform legislaţiei fiscale. La fel, unele venituri nu sunt impozabile (de exemplu, venit din valorile mobiliare de stat).

Impozitul amânat pe venit este calculat pentru următoarele elemente:

Creanţe (datorii) privind impozitul amânat	**2013**	**Recunoscute în profit si pierderi**	**2012**
(în '000 MDL)			
Active			
Imobilizări corporale	(1,304)	(380)	(924)
Provizioane pentru deprecierea creditelor	(8,327)	(3,953)	(4,374)
Provizioane pentru deprecierea altor active	(1,663)	587	(2,250)
	(11,294)	**(3,746)**	**(7,548)**
Datorii			
Provizion pentru concedii nefolosite	873	609	264
La 31 decembrie 2013	**(10,421)**	**(3,137)**	**(7,284)**
Minus: active privind pierderi fiscale reportate	1,526	(115)	1,641
Datorii amânate privind impozitul pe venit, net	**(8,895)**	**(3,252)**	**(5,643)**

Impozitul amânat a fost calculat prin aplicarea ratei adoptate pentru anul 2013 de 12% (2012: rata aprobată de 12%).

20 Capital acţionar

Mişcările în capitalul social al Băncii sunt prezentate după cum urmează:

	2013		2012	
	Unităţi	MDL'000	Unităţi	MDL'000
Soldul la 1 ianuarie	910,000	182,000	610,000	122,000
Acţiuni emise	500,000	100,000	300,000	60,000
Soldul la 31 decembrie	**1,410,000**	**282,000**	**910,000**	**182,000**

La data de 23 decembrie 2013 a avut loc majorarea capitalului social, in rezultatul emisiunii suplimentare închise în suma totala de MDL'000 100,000, ce constituie 500,000 acţiuni nominative ordinare. Toate acţiunile ordinare au drepturi egale de vot şi sunt plătite integral.

Structura acţionarilor Băncii este următoarea:

Acţionari	2013		2012	
	Cota participării		Cota participării	
	MDL'000	%	MDL'000	%
Persoane juridice	111,362	39.49	71,872	39.49
Persoane fizice	170,638	60.51	110,128	60.51
Total	**282,000**	**100.00**	**182,000**	**100.00**

21 Rezerve

Fondul de rezerve reprezintă o alocare de profit cu destinaţia principală de a absorbi pierderile din activităţile băncii, altele decât creditarea şi / sau plata dobânzii sau alte venituri din investiţiile Băncii.

Rezerve generale pentru riscuri bancare includ sumele rezultate din diferenţele dintre mărimea deprecierii activelor conform SIRF şi mărimea calculată dar neformată, a reducerilor pentru pierderi la active şi angajamente condiţionale, conform reglementărilor prudenţiale (BNM) şi nu pot fi distribuite acţionarilor.

22 Venit din dobânzi, net

(în '000 MDL)	2013	2012
Venituri din dobânzi		
Depozite şi conturi curente la BNM şi la alte bănci	114,397	19,163
Plasări overnight	6,846	1,151
Instrumente de datorie	1,514	2,713
Credite şi avansuri acordate clienţilor	169,315	82,409
Instrumente derivate deţinute pentru tranzacţionare	(386)	-
	291,686	**105,436**
Cheltuieli privind dobânzile		
Datorii către bănci	(98,040)	(10,978)
Plasări overnight	(157)	(269)
Depozite de la clienţi	(96,470)	(44,486)
Împrumuturi de la bănci şi instituţii financiare	(28,659)	(4,500)
Leasing	(183)	-
	(223,509)	**(60,233)**
Venituri din dobânzi, net	**68, 177**	**45,203**

23 Venituri din comisioane, net

Veniturile nete din comisioane includ venituri din comisioane din diferite servicii bancare, inclusiv venitul din serviciile bancare aferente plăţilor locale şi internaţionale, mai puţin cheltuielile din comisioane plătite pentru servicii similare primite de Grup.

(în '000 MDL)	2013	2012
Venituri din comisioane		
Garanţii emise	1,064	266
Întreţinere conturi	5,321	4,879
Carduri	3,210	912
Comisioane din brokeraj	103	236
Venit din retragerea şi depunerea numerarului	6,144	6,889
Altele	6,384	5,634
	1,064	**18,816**
Cheltuieli privind comisioanele		
Conturi curente la bănci	(1,579)	(918)
Cheltuieli din operaţiuni cu carduri	(150)	(42)
Cheltuieli aferente operaţiunilor de retragere şi depunere de numerar	(38)	(27)
	(1,767)	**(987)**
Venituri din comisioane, net	**20,459**	**17,829**

24 Câştiguri din diferenţe de curs, net

(în '000 MDL)	2013	2012
Venit net din tranzacţiile cu valută	20,915	14,202
Venit/(pierdere) net/(ă) din reevaluarea activelor şi datoriilor monetare	5,020	2,266
	25,935	**16,468**

25 Alte venituri operaţionale, net

(în '000 MDL)	2013	2012
Venituri/Pierderi din ieşirea imobilizărilor corporale	99	8
Amenzi, penalităţi şi alte sume confiscate	(29)	76
Pierdere din ieşirea altor active	(1,687)	(2,471)
Venit din vânzarea activelor luate în posesie	-	4,051
Alte venituri	11,983	2,094
	10,366	**3,758**

26 (Pierderi)/câştiguri privind deprecierea activelor

(in '000 MDL)	2013	2012
Active luate în posesie	-	1,862
Alte active	2, 788	(145)
Credite şi avansuri clienţilor	(7 ,784)	(5,232)
	(4, 995)	**(3,515)**

27 Cheltuieli privind personalul

(în '000 MDL)	2013	2012
Salarii	25,020	19,574
Contribuţii pentru asigurarea socială	6,928	4,982
Prime	4,589	2,071
Contribuţii pentru asigurarea medicală	1,038	758
Provizion pentru concediul neutilizat	7,898	1,664
Alte	1,405	158
	46,878	**29,207**

Numărul mediu scriptic al personalului Grupului în 2013 a constituit 410 (2012: 374)

28 Cheltuieli administrative şi alte cheltuieli

(în '000 MDL)	2013	2012
Deprecierea şi amortizarea	17,946	3,057
Chirie	6,459	4,234
Telecomunicaţii, poşta şi telegraf	1,100	883
Servicii comunale	1,601	1,494
Reparaţii	2,803	2,611
Publicitate	2,777	397
Articole de birotică	904	597
Servicii de consultant şi audit	444	440
Paza	1,767	720
Întreţinerea imobilizărilor necorporale	216	247
Cheltuieli de deplasare	263	82
Training	313	66
Cheltuieli de reprezentare	393	164
Cheltuieli din tranzacţii cu carduri	1,993	1,300
Deturnare de fonduri (1)	-	4,311
Altele	3,375	3,831
	42,369	**24,434**

(1) La 8 mai 2012 Directorul filialei Ceadâr-Lunga a delapidat fonduri în valoare de MDL 4,311 mii.

29 Rezultatul pe acţiune

	Acţiuni ordinare	Profit nedistribuit	Rezultatul pe acţiune
	unităţi	MDL'000	MDL
La 31 Decembrie 2013	1,410,000	23,364	16.57
La at 31 Decembrie 2012	910,000	22,272	24.47

30 Tranzacţii cu părţi afiliate

Rata medie a depozitelor de la părţile afiliate este de 6,06% (2012: 5.2%) pentru depozitele în valută străină şi 10,89% (2012: 9.2%) pentru depozitele in lei moldoveneşti. Rata medie anuală pe piaţă pentru depozitele în valută străină este de 4.51% (2012: 4.68%) şi 5.82% (2012: 8.44%) pentru depozitele în lei moldoveneşti.

Următoarele persoane/entităţi sunt considerate părţi afiliate ale Grupului la 31 decembrie 2013:

- Personalul-cheie din Conducerea Grupului (Consiliul Executiv şi fără funcţii executive) – cu influenţă semnificativă;
- Membrii apropiaţi de familie a personalul-cheie din Conducerea Grupului.

Cheltuielile şi veniturile rezultate din tranzacţiile cu părţile afiliate sunt prezentate mai jos:

	Personal-cheie din conducerea Grupului		Alte părţi afiliate	
(în '000 MDL)	2013	2012	2013	2012
Situaţia rezultatului global				
Venituri din dobânzi	15	31	82	21
Cheltuieli privind dobânzile	(343)	(179)	(804)	(3,248)
Venituri din comisioane	3	-	11	1,412
Câştiguri realizate aferente activelor şi datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	-	-	583	-
Cheltuieli privind comisioanele	-	-	-	(4)
Cheltuieli privind personalul	(5,582)	(4,145)	(237)	(243)
	(5,907)	**(4,293)**	**(365)**	**(2,062)**

30 Tranzacții cu părți afiliate (continuare)

Soldurile și tranzacțiile cu personalul-cheie din Conducerea Grupului și membrii apropiați de familie a acestora sunt dezvăluite în cele ce urmează:

	Personal-cheie din conducerea Grupului		Alte părți afiliate	
(în '000 MDL)	**2013**	**2012**	**2013**	**2012**
Active				
Credite și avansuri clienților	363	202	7	24
Instrumente de capitaluri proprii	-	-	-	-
	363	**202**	**7**	**24**
Pasive				
Depozite de la clienți	3, 354	4,083	2, 733	6,013
	3, 354	**4,083**	**2, 733**	**6,013**
Angajamente primite	**771**	**176**	**10**	**-**

Remunerarea membrilor Consiliului, Executivului și Comisiei de cenzori a Băncii a constituit în 2013 suma de MDL 5,582 mii (2012 suma de MDL 4,144 mii).

Compania fiică consolidată

Grupul consolidează următoare companie fiică:

	2013 Capital %	MDL'000	2012 Capital MDL'000	MDL'000
Rural-Terra SRL	100	21,084	-	-
		21,084		**-**

În luna decembrie 2012, Banca a achiziționat cota parte de 100% a companiei Rural-Terra SRL. Controlul asupra acestei companii a fost obținut în luna ianuarie 2013. Compania activează în domeniul imobiliar.

31. Achiziția companiei fiice

În luna decembrie 2012 Banca a achiziționat cota parte de 100% a companiei Rural-Terra SRL, dezvoltator imobiliar. Valoarea justă a activelor achiziționate și datoriilor asumate la data tranzacției erau următoarele:

(in '000 MDL)

Numerar și echivalente de numerar	5
Creanțe	435
Valoarea justă a contractului de dezvoltare imobiliară	35,436
Împrumuturi	(531)
Datorii comerciale și alte datorii	(1)
Total active nete	**35,344**
Considerația plătită	**21,084**
Fond comercial negativ	**14,260**

Valoarea justă a companiei Rural-Terra SRL a fost determinată de către evaluatorul independent LVOVSCHI&Co SRL.

Rural-Terra SRL are semnat un contract de dezvoltare imobiliară, valoare justă a căruia a fost recunoscută ca un activ nematerial (nota 11).

În conformitate cu SIRF 3, combinări de întreprinderi, fondul comercial negativ obținut în rezultatul achiziției companiei Rural-Terra SRL a fost recunoscul în alte venituri operaționale (nota 25).

32 Evenimente ulterioare

Nu au avut loc evenimente ulterioare perioadei de raportare.